

Na páxina 1036, segunda columna, no artigo 65.3, onde di: «... a que se refire o artigo 60 ...», debe dicir: «... a que se refire o artigo 61 ...».

Na páxina 1037, primeira columna, no artigo 66, onde di: «... nas alíneas a) e b) do artigo 64.2 ...», debe dicir: «... nas alíneas a) e b) do artigo 65.2 ...».

MINISTERIO DA PRESIDENCIA

17344 *REAL DECRETO 1201/2005, do 10 de outubro, sobre protección dos animais utilizados para experimentación e outros fins científicos.* («BOE» 252, do 21-10-2005.)

A Directiva 86/609/CEE do Consello, do 24 de novembro de 1986, relativa á aproximación das disposicións legais, regulamentarias e administrativas dos Estados membros respecto á protección dos animais utilizados para experimentación e outros fins científicos, ten como obxecto harmonizar a lexislación dos distintos Estados membros da Unión Europea no que se refire á protección dos animais utilizados para os ditos fins. Esta directiva pretende garantir que o número de animais empregados neste tipo de prácticas se reduza ao mínimo e que, en todo caso, os que se utilicen reciban un trato que evite ao máximo a dor, o sufrimento ou a lesión, prolongados innecesariamente. Fomenta, así mesmo, a posta a punto de métodos alternativos que poidan proporcionar o mesmo nivel de información que o obtido en procedementos con animais e que supoñan unha menor utilización destes, conceptos que actualmente se engloban no «principio dos tres erres» (redución, refinamento e substitución –reduction, refinement, replacement en inglés). Na mesma data e dada a vontade de definir e limitar o uso de animais de experimentación para determinados fins como son a investigación científica, a educación e a formación e a investigación médico-legal, os Estados membros adoptaron a Resolución 86/C 331/02.

A Directiva 86/609/CEE do Consello modificouse mediante a Directiva 2003/65/CE do Parlamento Europeo e o Consello, do 22 de xullo de 2003, pola que se crea un Comité de regulamentación para garantir a coherencia dos anexos da Directiva 86/609/CEE coa evolución científica e técnica máis recente, así como cos resultados da investigación nas cuestións de que tratan. Non se considera necesario traspoñer esta directiva á normativa nacional, xa que se limita á creación dun comité de ámbito comunitario.

A Directiva 86/609/CEE do Consello traspuxo ao ordenamento xurídico español por medio do Real decreto 223/1988, do 14 de marzo, sobre protección dos animais utilizados para experimentación e outros fins científicos, desenvolvido posteriormente por Orde do Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación, do 13 de outubro de 1989, pola que se establecen as normas de rexistro dos establecementos de cría, subministradores e usuarios de animais de experimentación de titularidade estatal, así como as de autorización para o emprego de animais en experimentos, en desenvolvemento do Real decreto 223/1988, do 14 de marzo.

Por outra parte España ratificou, o 25 de outubro de 1990, o convenio europeo sobre protección dos animais vertebrados utilizados con fins experimentais e outros fins científicos (Estrasburgo, 18 de marzo de 1986), que contén regras xerais cuxo obxectivo é evitar que aos animais a que o devandito convenio lles é de aplicación se lles cause dor, sufrimento ou angustia innecesarios, así

como a limitación da súa utilización favorecendo o uso de métodos alternativos.

Así mesmo, neste marco do Consello de Europa adoptáronse, nunha serie de consultas multilaterais, un conxunto de resolucións sobre a interpretación de certas disposicións e expresións do convenio europeo sobre protección dos animais vertebrados utilizados con fins experimentais e outros fins científicos, sobre a formación e educación das persoas que traballan con animais de laboratorio, sobre instalacións e coidados dos animais de laboratorio e sobre adquisición e transporte destes.

A existencia de diferentes órganos para a valoración da oportunidade das prácticas de investigación revela a conveniencia de regulalos como instrumento para lograr os fins enunciados na mencionada directiva.

A crecente preocupación da sociedade pola protección dos animais e a calidade da investigación, en que a observación, o control, o benestar, o mantemento e o coidado dos animais que se utilizan en experimentación é un pilar básico, así como os cambios na lexislación e os continuos avances científicos, fan necesaria a actualización da normativa vixente.

O artigo 36.2 da Lei 8/2003, do 24 de abril, de sanidade animal, sinala que as condicións sanitarias básicas que deben cumprir as explotacións de animais serán as que estableza a normativa vixente, e na súa disposición derradeira quinta faculta o Goberno para ditar as disposicións precisas para a aplicación e desenvolvemento da lei. Neste real decreto desenvólvese a dita lei na medida en que afecta os animalarios como explotacións.

Por todo o anterior, considerouse a necesidade de adaptar a actual normativa, incluíndo o novo e derrogando o antigo, e así, en prol dunha maior claridade e seguridade xurídica, determinouse a conveniencia de promulgar unha nova norma.

Na súa tramitación, este real decreto foi sometido a consulta das comunidades autónomas e das entidades representativas dos intereses do sector.

Na súa virtude, por proposta das ministras de Agricultura, Pesca e Alimentación, de Educación e Ciencia, de Sanidade e Consumo e de Medio Ambiente, coa aprobación previa do ministro de Administracións Públicas, de acordo co Consello de Estado e logo de deliberación do Consello de Ministros na súa reunión do día 7 de outubro de 2005,

DISPONGO:

CAPÍTULO I

Obxecto, ámbito de aplicación e definicións

Artigo 1. *Obxecto e finalidade.*

1. O obxecto deste real decreto é establecer as normas aplicables para a protección dos animais utilizados en experimentación e noutros fins científicos, incluíndo a docencia.

2. A súa finalidade é asegurar a dita protección e, en particular, que aos animais utilizados se lles concedan os coidados adecuados; que non se lles cause innecesariamente dor, sufrimento, angustia ou lesión prolongados; que se evite toda duplicación inútil de procedementos, e que o número de animais utilizados nos procedementos se reduza ao mínimo, aplicando no posible métodos alternativos.

Artigo 2. *Ámbito de aplicación.*

1. Este real decreto aplícaselles aos animais utilizados na experimentación e noutros fins científicos, así como na docencia. É de aplicación en todo o territorio nacional.

2. A utilización de animais nos procedementos, docencia ou outros fins científicos só poderá ter lugar cando esta persiga os seguintes fins:

- a) A investigación científica, incluíndo aspectos como a prevención de enfermidades, alteracións da saúde e outras anomalías ou os seus efectos, así como o seu diagnóstico e tratamento no home, os animais ou as plantas; o desenvolvemento e a fabricación de produtos farmacéuticos e alimenticios e outras substancias ou produtos, así como a realización de probas para verificar a súa calidade, eficacia e seguridade.
- b) A valoración, detección, regulación ou modificación das condicións fisiolóxicas no home, nos animais ou nas plantas.
- c) A protección do medio natural, en interese da saúde ou do benestar do home ou dos animais e do mantemento da biodiversidade.
- d) A educación e a formación.
- e) A investigación médico-legal.

3. Quedan excluídas do ámbito de aplicación deste real decreto as prácticas agropecuarias non experimentais e a clínica veterinaria.

Artigo 3. *Definicións.*

Para os efectos deste real decreto, entenderase por:

- a) Animal: calquera ser vivo vertebrado non humano, incluídas as crías de vida propia ou as formas de cría en reprodución, excluídas as formas fetais ou embrionarias.
- b) Animais de cría: os animais especialmente criados para a súa utilización nos procedementos en establecementos aprobados ou rexistrados pola autoridade competente.
- c) Animais de experimentación: os animais utilizados ou destinados a ser utilizados nos procedementos.
- d) Animais de experimentación adecuadamente anestesiados: os animais privados de sensacións mediante o emprego de métodos efectivos de anestesia, local ou xeral.
- e) Centro ou establecemento: toda instalación, edificio, grupo de edificios ou outros locais, incluídos aqueles non totalmente cerrados ou cubertos, así como as instalacións móbiles e todo o conxunto de medios persoais e materiais organizados polo seu titular para a cría, a subministración ou a utilización de animais de experimentación. Distingúense:
 - 1.º Centro de cría: calquera establecemento onde se crían animais de experimentación.
 - 2.º Centro subministrador: calquera establecemento que subministra e mantén animais de experimentación, non nados no mesmo centro.
 - 3.º Centro usuario: calquera establecemento en que se utilicen animais de experimentación.
- f) Cercado: zona cerrada con paredes, barrotes ou tea metálica, onde se manteñen un ou máis animais, e onde a liberdade de movemento dos animais depende do tamaño do recinto e do grao de ocupación, e que normalmente resulta menos limitada que nunha gaiola.
- g) CITES: convenio sobre o comercio internacional de especies ameazadas de fauna e flora silvestres. convenio de Washington, do 3 de marzo de 1973.
- h) Compartimento: pequeno recinto de tres lados, xeralmente cun comedeiro e bebedeiro con separacións laterais, onde se poden manter atados un ou máis animais.
- i) Curral: zona cerrada con cercas, paredes, barrotes ou tea metálica situada habitualmente no exterior dos edificios, onde os animais aloxados en gaiolas ou cercados se poden mover libremente durante determinados

períodos de tempo segundo as súas necesidades fisiolóxicas e etolóxicas.

j) Eutanasia ou sacrificio por métodos humanitarios: o sacrificio dun animal co menor sufrimento físico e mental posible, de acordo coa súa especie e estado.

k) Gaiola: receptáculo fixo ou móbil cerrado por paredes sólidas e, polo menos por un lado, con barrotes ou tea metálica ou, se é o caso, redes, onde se aloxan ou transportan un ou máis animais.

l) Locais de aloxamento: locais onde se aloxa normalmente os animais, ben para cría e mantemento, ben durante a realización dun procedemento.

m) Persoa competente: calquera persoa que, en función da súa formación, se encontre capacitada legalmente, ao abeiro deste real decreto, para realizar as funcións previstas nel.

n) Procedemento: toda utilización dun animal para os fins establecidos no artigo 2 que poida causarlle dor, sufrimento, angustia ou dano prolongados, incluída toda actuación que de maneira intencionada ou casual poida dar lugar ao nacemento dun animal nas condicións anteriormente mencionadas. Considérase, así mesmo, «procedemento» a utilización dos animais, mesmo cando se eliminen a dor, o sufrimento, a lesión, a angustia ou o dano prolongados, mediante o emprego de anestesia, analxesia ou outros métodos. Quedan excluídos os métodos admitidos na práctica moderna (métodos humanitarios) para o sacrificio e para a identificación dos animais. Enténdese que un procedemento comeza no momento en que se inicia a preparación dun animal para a súa utilización e termina cando xa non se vai facer ningunha observación ulterior para o dito procedemento.

ñ) Transportista: calquera persoa física ou xurídica que proceda ao transporte de animais de experimentación por conta propia, por conta dun terceiro ou mediante a posta á disposición dun terceiro dun medio de transporte destinado ao transporte de animais de experimentación, transporte que deberá ter carácter comercial e efectuarse con fins lucrativos.

o) Autoridade competente: os órganos competentes das comunidades autónomas e os órganos competentes da Administración xeral do Estado nos seus respectivos ámbitos.

p) Métodos alternativos: aquelas técnicas ou estratexias experimentais que cumpren co «principio dos tres erros» (redución, refinamento e substitución –reduction, refinement, replacement en inglés):

1.º Redución: estratexia encamiñada a utilizar o mínimo número de animais necesario para alcanzar o obxectivo proposto no procedemento.

2.º Refinamento: inclúe a maioría daqueles procedementos que afectan a vida do animal de experimentación e permiten aliviar ou reducir a posible dor ou malestar.

3.º Substitución: utilización de técnicas alternativas que poidan proporcionar o mesmo nivel de información que o obtido en procedementos con animais e que non impliquen a utilización destes.

CAPÍTULO II

Das condicións xerais e do persoal

Artigo 4. *Condicións xerais de aloxamento e manexo.*

1. Os centros ou establecementos previstos neste real decreto deberán cumprir os seguintes requisitos en relación co coidado xeral e aloxamento dos animais de experimentación:

- a) Que aos animais se lles proporcionen unhas condicións adecuadas de aloxamento, ambiente, certo grao

de liberdade de movementos, alimentación, bebida e coitados que aseguren a súa saúde e benestar.

b) Que se limite ao mínimo imprescindible calquera restrición que lles impida satisfacer as súas necesidades fisiolóxicas e etolóxicas.

c) Que as instalacións e as condicións ambientais en que se críen, manteñan, custodien ou se utilicen os animais de experimentación lles garantan un adecuado nivel de benestar e que iso se verifique diariamente.

d) Que se dispoña de medidas, medios e instalacións que garantan a eliminación, no prazo máis breve posible, de calquera deficiencia que provoque alteracións no estado de saúde ou benestar dos animais, coas alarmas necesarias.

e) Que as normas de traballo e instrucións de uso de todos os elementos consten por escrito.

f) Que teñan previsto por escrito un plan de actuación en caso de emerxencia ou catástrofe.

g) Que se evite o acceso ao interior das instalacións de persoal non autorizado.

h) Que o benestar e a saúde dos animais sexan supervisados polo persoal competente definido no anexo I, para previr a dor, así como o sufrimento, a angustia ou o dano duradeiros.

2. Os establecementos ou centros deben cumprir o establecido no anexo II, así como a normativa vixente sobre as explotacións gandeiras que lles sexa aplicable.

3. Os centros usuarios deben dispoñer, ademais, de instalacións adecuadas para a realización de necropsias, toma de mostras e probas sinxelas de diagnóstico.

4. O manexo dos animais de experimentación realizárase de acordo co anexo III, sen prexuízo da normativa vixente en materia de conservación das especies naturais e da fauna e flora silvestres.

Artigo 5. *Transporte dos animais.*

1. O transporte dos animais utilizados ou destinados a seren utilizados nos procedementos axustarase ás condicións establecidas nas normas vixentes sobre comercio, sanidade e benestar animal.

2. A documentación que debe amparar, durante o transporte, o traslado de animais utilizados ou destinados a seren utilizados nos procedementos axustarase ás normas vixentes sobre comercio, sanidade e benestar animal.

3. Os contedores de transporte garantirán a contención dos animais e permitirán, ao mesmo tempo, a súa liberdade de movementos. Os vehículos de transporte disporán dun sistema de ancoraxe, se é o caso, para evitar os movementos bruscos dos contedores.

4. Se durante a realización dun procedemento é necesario proceder ao traslado dun animal, ademais do establecido nos puntos anteriores, xuntarase un documento de traslado emitido polo especialista en saúde animal do centro de orixe, que terá unha validez de cinco días, onde deberán figurar, como mínimo, os datos que se recollen no anexo IV. Ademais, xuntaranse instrucións escritas claras sobre a subministración de auga e alimentos, e os coitados especiais que se dispensarán aos animais durante o seu transporte.

Artigo 6. *Identificación dos animais.*

1. Todos os animais pertencentes a especies con sistemas de identificación xa regulados deberán estar identificados conforme a normativa vixente nesta materia. O método de identificación estará concibido de maneira que non se poida falsificar, que sexa inviolable, facilmente lexible ao longo de toda a vida do animal, que non se poida volver utilizar e non afecte o seu benestar.

2. Concretamente, os cans, gatos e primates non humanos deberán ser identificados individualmente, pre-

feriblemente antes da súa desteta, cun sistema permanente realizado de forma que se lles cause a menor dor posible. Cando un can, gato ou primate non humano sexa trasladado dun centro ou establecemento a outro antes da súa desteta e non sexa posible identificalo previamente, o centro ou establecemento receptor conservará un rexistro documental completo, en particular, dos datos da nai, e procederase á súa identificación o máis pronto posible.

3. Cando o sistema de identificación utilizado lle poida producir dor ao animal, proporcionaráselle a anestesia ou analxesia adecuada.

Artigo 7. *Identificación de animais confinados.*

1. Todas as gaiolas ou sistemas de confinamento de animais deberán estar etiquetados e na etiqueta consignaranse os datos de identificación dos animais alí aloxados. A non ser que non sexa posible polas circunstancias ou polas características dos animais alí confinados, especificaranse, como mínimo, os datos que se relacionan no anexo V.

2. Nos centros usuarios, esta etiqueta debe, ademais, se é o caso, permitir a súa relación co procedemento en que o animal estea sendo utilizado.

Artigo 8. *Libro de rexistro dos animais.*

1. Os centros deben levar un libro de rexistro aprobado pola autoridade competente que conterá, como mínimo, os datos que se fixan no anexo VI. A autoridade competente determinará o formato do devandito libro de rexistro, que poderá ser levado de forma manual ou informatizada.

2. O libro de rexistro débese encontrar permanentemente no centro e á disposición da autoridade competente. O centro deberá conservar este libro de rexistro durante, polo menos, tres anos a partir da data da última inscrición.

Artigo 9. *Persoal dos centros.*

1. As persoas que leven a cabo procedementos ou tomen parte neles e as persoas que estean ao coidado de animais utilizados en procedementos, incluíndo as tarefas de supervisión, deberán ter a preparación e a formación adecuada, acreditada mediante a posesión dun título académico que fose considerado adecuado para estes efectos pola autoridade competente. Este persoal estará encadrado nunha das categorías profesionais descritas no anexo I.

2. En cada centro designarase unha persoa responsable do coidado dos animais e do funcionamento dos equipamentos.

3. O responsable do centro asegurárase do cumprimento do disposto no punto anterior.

4. O responsable do centro asegurárase do cumprimento da normativa sobre organismos xeneticamente modificados cando esta sexa de aplicación.

Artigo 10. *Persoal asesor.*

1. Os centros disporán de persoal especialista en benestar animal e en saúde animal.

2. O responsable da saúde dos animais será un veterinario con formación complementaria especializada en animais de experimentación.

3. As seguintes funcións poderán ser asumidas tanto polo responsable en saúde animal como polo responsable en benestar animal:

a) Supervisar as instalacións, o benestar, o manexo e o coidado dos animais, co fin de detectar calquera deficiencia existente.

b) Se decide ao final dun procedemento que o animal non se sacrifica, supervisar que reciba os coidados adecuados ao seu estado de saúde baixo control dun especialista en saúde animal.

c) En xeral, de todas as tarefas de asesoramento en materia de benestar animal, co fin de previr en todo momento a dor, o sufrimento, a angustia ou danos perdurables aos animais.

CAPÍTULO III

Dos centros

Artigo 11. *Obrigas dos centros.*

1. Os centros subministradores só poderán obter animais a partir de centros de cría ou de centros subministradores, a non ser que o animal fose legalmente importado e non sexa salvaxe ou vagabundo, agás autorización expresa da autoridade competente.

2. Os centros usuarios, sempre que sexa posible, deberán utilizar animais de cría. Porén, tamén poderán utilizar animais procedentes de establecementos subministradores, doutro centro usuario que os cedese como parte do intercambio científico ou criados para o seu uso nas súas propias instalacións. Neste último caso deberán cumprir, ademais, o disposto neste real decreto para os centros de cría. Prevense as seguintes excepcións:

a) Os animais das especies enumeradas no anexo VII unicamente poderán ser animais de cría, a non ser que non sexa posible dispoñer destes, e logo de autorización da autoridade competente.

b) Os animais de especies diferentes ás enumeradas no anexo VII deberán ser animais de cría ou ben proceder de establecementos subministradores, a non ser que se comprobe que non é posible dispoñer destes, e logo de autorización da autoridade competente.

3. Os centros usuarios terán as instalacións e o equipamento apropiado para as especies de animais que se utilicen e para a execución dos procedementos que alí se leven a cabo; o seu proxecto, construción e funcionamento deberán garantir que os procedementos se poidan executar coa maior efectividade posible, de forma que se obteñan resultados coherentes co menor número posible de animais e se lles produza aos animais o mínimo grao de dor, sufrimento, angustia ou dano duradeiro.

Artigo 12. *Rexistro dos centros de cría, subministradores e usuarios.*

1. Os centros ou establecementos privados, con carácter previo ao inicio do seu funcionamento, deberán ser autorizados pola autoridade competente.

2. Una vez obtidos todos os permisos, autorizacións ou licenzas exixibles pola normativa vixente, ningún novo establecemento poderá iniciar a súa actividade sen estar rexistrado e ter recibido o correspondente código de identificación.

3. Os centros ou establecementos públicos, con carácter previo ao inicio do seu funcionamento, deberán ser inscritos no rexistro habilitado para iso.

4. Créase no Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación o Rexistro dos centros de cría subministradores e usuarios de animais de experimentación, de carácter público e informativo, no cal se inscribirá directamente todo centro ou establecemento de titularidade estatal.

5. As comunidades autónomas comunicaranlle ao dito ministerio os datos que se enumeran no anexo VIII, referidos aos centros previstos nos puntos 1 e 2, para o seu traslado ao dito rexistro.

Artigo 13. *Estrutura do rexistro.*

1. O rexistro de cada un dos centros constará como mínimo dos seguintes datos: nome do centro; enderezo completo; titular do centro (nome e, se procede, razón social e número de CIF ou NIF); tipo de establecemento (cría, subministrador, usuario); código de rexistro; especies animais que se manteñen nel, e responsable.

2. Asignarase un código de rexistro a cada centro que estará composto polas letras «ES», que identifica España, seguido dun código numérico composto de 12 caracteres, dos cales dous corresponderán á identificación da provincia, segundo a codificación do Instituto Nacional de Estatística; tres, á identificación do municipio, segundo a codificación do dito instituto, e sete, á identificación do centro. Este último código permitirá identificar o centro de forma única dentro do municipio.

3. Cando un establecemento xa se encontre rexistrado segundo o Real decreto 479/2004, do 26 de marzo, polo que se establece e regula o Rexistro xeral de explotacións gandeiras, manterá ese código de rexistro, ben que deberá incluírse tamén no rexistro establecido no artigo 12 deste real decreto.

4. Non se rexistrarán como centros diferentes as unidades daqueles centros que estean integrados por unidades independentes entre si fisicamente, a non ser que teñan un funcionamento e unha organización independentes.

5. Cando un centro simultanee actividades de cría, subministración ou usuario de animais de experimentación, no rexistro incluíranse todas e cada unha delas, aínda que cando un establecemento usuario cría animais para o seu uso nas súas propias instalacións, só será necesario que se rexistre como establecemento usuario, ben que cumprirá tamén con todas as exixencias establecidas neste real decreto para os centros de cría.

Artigo 14. *Inscripción no rexistro do Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación.*

1. Para a súa inscrición no Rexistro do Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación, os responsables dos centros de titularidade estatal deben dirixir a súa solicitude á Dirección Xeral de Gandaría, acompañada da documentación que se indica no anexo IX.

2. Calquera modificación dos datos que figuren inscritos, derivada de ampliacións, de reducións, de traslados, de cambios do persoal responsable ou outras circunstancias, así como no caso de suspensión ou cesamento da actividade ou de cambio de titularidade, deberá ser notificada ao Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación no prazo máximo dun mes desde que se producise, para que se efectúe a correspondente modificación no rexistro.

Artigo 15. *Base de datos de centros de animais de experimentación.*

Para os efectos informativos, constituirase unha base de datos dos centros ou establecementos no Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación coas características que figuran no anexo X. Esta base de datos nutrirase das comunicacións que realicen as comunidades autónomas e o propio ministerio e constará, para cada centro, como mínimo, dos datos que figuran no anexo VIII.

CAPÍTULO IV

Dos procedementos

Artigo 16. *Condicións xerais dos procedementos.*

1. Non se deberá realizar un procedemento se se dispón doutro método cientificamente satisfactorio e contrastado que permita obter o resultado perseguido sen implicar a utilización de animais, excepto cando a normativa de aplicación o requira.

2. Os procedementos deberanse realizar de forma que eviten a angustia e a dor ou o sufrimento innecesario aos animais de experimentación.

3. Para evitar duplicacións innecesarias de procedementos que teñan como fin cumprir as disposicións das lexislacións nacionais ou comunitarias en materia de saúde e seguridade, as autoridades competentes deberán recoñecer, na medida do posible, a validez dos datos obtidos mediante os procedementos levados a cabo no territorio comunitario, a non ser que algunha proba posterior sexa necesaria para a protección da saúde pública e a seguridade.

4. As autoridades competentes deben fomentar a investigación sobre o desenvolvemento e a confirmación de técnicas alternativas que poidan achegar o mesmo nivel de información que o obtido en procedementos con animais, que supoñan o uso de menos animais ou que impliquen procedementos menos dolorosos.

5. Ante a elección entre diversos procedementos, seleccionárase aquel que permita obter os resultados máis satisfactorios e que:

- a) Utilice o menor número de animais.
- b) Se realice en animais pertencentes a especies cuxa elección fose coidadosamente valorada e cuxo grao de sensibilidade neurofisiolóxica sexa o menor posible.
- c) Cause a menor dor, sufrimento, angustia ou lesión aos animais.

6. Os procedementos só poderán ser realizados por persoas competentes ou baixo a responsabilidade directa delas, ou cando se autoricen consonte as disposicións da normativa nacional.

7. Cada procedemento, para os efectos do cumprimento deste real decreto, terá un único investigador responsable.

Artigo 17. *Procedementos prohibidos.*

1. Quedan prohibidos os procedementos en que se utilicen os animais considerados en perigo de extinción de acordo co apéndice I do CITES e o anexo A do Regulamento (CE) n.º 338/97 do Consello, do 9 de decembro de 1996, relativo á protección de especies da fauna e flora silvestres mediante o control do seu comercio, así como aqueles que no Catálogo Nacional de Especies Ameazadas da Lei 4/1989, do 27 de marzo, de conservación dos espazos naturais e da flora e fauna silvestres, se cataloguen como tales, a non ser que se axusten á normativa citada e que os obxectivos do procedemento sexan a investigación tendente á protección das especies de que se trate ou fins biomédicos esenciais, cando se comprobe que tales especies son excepcionalmente as únicas adecuadas para tales fins, e logo de autorización da autoridade competente.

2. Non se poderán levar a cabo procedementos con animais capturados na natureza ou vagabundos, a non ser que os realizados con outros animais non permitan alcanzar os obxectivos perseguidos polo procedemento, e logo de autorización da autoridade competente. En ningún caso se poderán utilizar cans ou gatos vagabundos.

3. Non se poderán realizar procedementos con fins de formación e educación realizados en centros de ensino non superior, a non ser que sexa imprescindible segundo o programa da formación de que se trate, e logo de autorización da autoridade competente.

Artigo 18. *Comunicación e autorización de procedementos.*

1. Todos os establecementos usuarios estarán obrigados a lle comunicar á autoridade competente os procedementos que teñen previsto realizar.

2. Para poder levar a cabo os procedementos a que fai referencia o anexo XI, requirirase a autorización previa e expresa da autoridade competente.

3. Para a comunicación do procedemento débesele presentar á autoridade competente a documentación enumerada no anexo XII. A validez da comunicación do procedemento corresponderase coa duración prevista na súa memoria cun máximo de tres anos, sempre e cando non exista ningunha modificación relevante nel. A validez desta comunicación poderase prorrogar logo de petición do centro usuario.

4. Para solicitar a autorización do procedemento débesele presentar á autoridade competente a documentación que se relaciona no anexo XIII.

5. Calquera modificación relevante das memorias descritivas recollidas nos anexos XII e XIII de procedementos previamente comunicados e, se é o caso, autorizados seralle comunicada á autoridade competente.

Para estes efectos, considéranse modificacións relevantes:

- a) O aumento no número de animais que se vaian utilizar, no caso de especies protexidas.
- b) A utilización dunha nova especie protexida.
- c) O aumento significativo no número de animais que se vaian utilizar de especies non protexidas.
- d) O aumento da dor ou do sufrimento do animal.
- e) Cambios do lugar en que se prevé realizar o procedemento.
- f) Que se dea calquera circunstancia das enumeradas no anexo XI.

No caso de modificacións relevantes na memoria dun procedemento autorizado, será necesario solicitar unha nova autorización da autoridade competente para poder efectuar o procedemento.

6. A autoridade competente adxudicará un código de identificación a cada un dos procedementos.

7. Os centros de titularidade estatal comunicarán e, se é o caso, solicitarán a preceptiva autorización á Dirección Xeral de Gandaría do Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación.

8. No caso das autorizacións de procedementos pola Administración xeral do Estado, será preceptivo o informe sobre o dito procedemento da Comisión ética nacional de benestar animal a que se refire o artigo 26.

Artigo 19. *Lugar de realización dos procedementos.*

1. Os procedementos realizaranse en centros rexistrados como centros usuarios.

2. Poderanse levar a cabo procedementos fóra destes centros cando as súas características xustifiquen esta circunstancia, e logo de autorización da autoridade competente.

3. Cando se faga necesario para os fins lexítimos do procedemento, poderase permitir que o animal afectado sexa posto en liberdade, sempre que se adoptasen as medidas adecuadas para salvagardar o benestar do animal, na medida en que o seu estado de saúde o permita, que non haxa perigo para a sanidade animal, a saúde pública ou o medio, e logo de autorización da autoridade competente. En calquera caso, cando o procedemento en que se utilizan teña exclusivamente fins docentes ou de formación, non se poderán liberar os animais utilizados.

Artigo 20. *Anestesia e analxesia durante o procedemento.*

1. Os procedementos deberanse levar a cabo con anestesia xeral ou local, salvo que se considere que esta:

- a) É máis traumática para o animal que o procedemento en si.
- b) É incompatible cos fins do procedemento; neste caso, será preceptiva a autorización previa da autoridade competente.

2. Se a anestesia non fose posible, deberanse utilizar analxésicos ou outros métodos idóneos para garantir, na medida do posible, que a dor, o sufrimento, a angustia ou a lesión sexan mínimos, e, en calquera caso, que o animal non padeza dor, angustia ou sufrimento intenso.

3. Sempre que sexa compatible cos fins do procedemento, cando se prevea que un animal vai sufrir dor intensa ou prolongada despois de se recuperar da anestesia, dispórase do necesario para que sexa tratado coa antelación suficiente, con medios adecuados para minimizar a dor, ou, cando isto non sexa posible, deberá ser sacrificado inmediatamente por métodos humanitarios.

4. En calquera caso, e sempre que se prevea que o animal pode sufrir unha dor grave ou prolongada, será necesaria a autorización previa do procedemento pola autoridade competente.

5. En ningún caso se poderá utilizar un animal máis dunha vez en procedementos que comporten dor intensa, angustia ou sufrimento equivalente.

Artigo 21. *Fin do procedemento.*

1. Ao termo de todo procedemento, decidirase se o animal se debe manter con vida ou se debe ser sacrificado mediante un método humanitario. En todo caso, non se conservará con vida un animal se, malia ter recuperado a saúde en todos os demais aspectos, é probable que padeza unha dor ou sufrimento duradeiros. A este respecto, tales decisións serán adoptadas polo veterinario responsable da saúde dos animais.

2. Cando ao termo dun procedemento:

a) Se vaia conservar con vida un animal, este deberá recibir o coidado adecuado ao seu estado de saúde, ser sometido á vixilancia dun veterinario e mantido en condicións acordadas coas exixencias do artigo 4. A vixilancia do veterinario poderase suspender cando, na súa opinión, o animal non vaia sufrir como consecuencia de tal suspensión.

b) Sexa necesario para os fins do procedemento, sen prexuízo das demais disposicións deste real decreto, a autoridade competente poderá autorizar que un animal utilizado nun procedemento sexa devolto ao seu medio habitual, e adoptaranse as medidas adecuadas para salvagardar o seu benestar, na medida en que o seu estado de saúde o permita e non entrañe perigo nin para a sanidade animal, nin para a saúde pública, nin para o medio.

c) Se decida non conservar con vida un animal, ou este non se poida beneficiar das condicións establecidas no artigo 4 relativas ao seu benestar, este deberá ser sacrificado o antes posible, mediante un método humanitario. A eliminación dos cadáveres e dos subprodutos, se os houbese, realizarase conforme a lexislación vixente.

3. No caso dos animais de especies silvestres e, en particular, as especies ameazadas, teranse en conta os criterios relativos á disposición dos animais establecidos nas resolucións derivadas da Convención sobre o comercio internacional de especies ameazadas de fauna e flora silvestres respecto á toma de decisións sobre o mantemento en cativeiro, reintrodución no medio natural ou a aplicación da eutanasia aos animais para o fin dos procedementos.

CAPÍTULO V

Comités éticos de benestar animal

Artigo 22. *Creación dos comités éticos de benestar animal.*

1. Nos centros usuarios de titularidade estatal existirá un comité ético de benestar animal (en diante, «o comité»), o cal debe velar polo cumprimento do establecido no artigo 11 e o capítulo IV.

2. O comité dotarase dun regulamento interno que defina e desenvolva, no seu ámbito, os seus integrantes e o seu funcionamento básico segundo criterios de confidencialidade e representatividade, e que garanta a imparcialidade nas súas decisións.

Artigo 23. *Composición.*

1. O comité debe estar integrado por un mínimo de tres persoas coa experiencia e cos coñecementos necesarios para velar polo benestar e o coidado dos animais. Os membros que, como mínimo, deben formar parte destes comités serán os seguintes:

- O especialista en benestar animal do centro.
- Un representante da unidade de garantía de calidade do centro, cando exista, ou, no seu defecto, un investigador do centro non directamente implicado no procedemento respecto do cal se deba emitir informe.
- Unha persoa con experiencia e coñecementos en benestar dos animais que non teña relación directa co centro ou co procedemento de que se trate.

2. En calquera caso, deben estar constituídos por persoas alleas ao procedemento avaliado.

3. Os membros respectarán o principio de confidencialidade.

4. Cando se considere oportuno, solicitarán o asesoramento de persoas expertas que non pertencen ao comité, as cales tamén respectarán o principio de confidencialidade.

Artigo 24. *Funcións.*

As funcións do comité son as seguintes:

a) Informar da idoneidade de cada procedemento en relación cos obxectivos do estudo, a posibilidade de alcanzar conclusións válidas co menor número posible de animais, a consideración de métodos alternativos á utilización dos animais e a idoneidade das especies seleccionadas.

b) Informar de que cada procedemento se leva a cabo axustándose á memoria descritiva notificada ou aprobada a que se refiren os anexos XII e XIII.

c) Informar sobre a realización dos procedementos, en especial de que:

1. Se poñen os medios para que os animais non sufran innecesariamente e para que se lles proporcionen, cando sexa necesario, analxésicos, anestésicos ou outros métodos destinados a eliminar ao máximo a dor, o sufrimento ou a angustia.

2. Se utilizan métodos de eutanasia adecuados á especie animal e ao procedemento que se realice.

3. O persoal que participa nos procedementos teña a formación adecuada para levar a cabo as tarefas que se lle encomenden.

Artigo 25. *Exención da creación de comités.*

1. Os casos excepcionais en que se poida eximir da creación destes comités serán establecidos pola Dirección Xeral de Gandaría.

2. Nos centros eximidos da creación do comité, as funcións establecidas no artigo 24 deberán ser asumidas por un comité recoñecido pola autoridade competente.

Artigo 26. *Comisión ética estatal de benestar animal.*

1. Para os centros de titularidade estatal, crearase a comisión ética estatal de benestar animal (en diante, «a Comisión») como órgano consultivo en materia de benestar dos animais utilizados para a experimentación e outros fins científicos, adscrita ao Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación.

2. A Comisión terá as funcións de:

- a) Informar con relación ás solicitudes de autorización de procedementos.
- b) Informar con relación ás solicitudes de exención da obriga de crear comités.
- c) Asesorar os centros usuarios para o cumprimento desta normativa, especialmente sobre os métodos alternativos e técnicas que eviten procedementos repetitivos ou reiterativos.
- d) Actuar como órgano de consulta.

3. A Comisión estará composta polos seguintes membros:

- a) Presidente: o director xeral de Gandaría do Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación.
- b) Vicepresidente primeiro: o director xeral de Investigación do Ministerio de Educación e Ciencia.
- c) Vicepresidente segundo: o director xeral de Farmacia e Produtos Sanitarios do Ministerio de Sanidade e Consumo.
- d) Secretario: o xefe do Servizo de Benestar Animal da Dirección Xeral de Gandaría do Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación.
- e) Vogais:

1.º Sete vogais en representación da Administración xeral do Estado, pertencentes aos seguintes ministerios:

Un en representación do Ministerio de Industria, Turismo e Comercio, con rango de subdirector xeral.

Un en representación do Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación, con rango de subdirector xeral.

Un en representación do Ministerio de Sanidade e Consumo, con rango de subdirector xeral.

Dous en representación do Ministerio de Educación e Ciencia, con rango de subdirector xeral.

Dous en representación do Ministerio de Medio Ambiente, con rango de subdirector xeral.

Estes vogais serán designados polo subsecretario do departamento correspondente, e, nos casos de ausencia ou enfermidade e, en xeral, cando conorra algunha outra causa xustificada, poderán ser substituídos por outra persoa ao servizo da unidade de que dependan, que será designada do mesmo modo.

2.º Un vogal representante das organizacións non gobernamentais de carácter nacional que teñan como un dos seus obxectivos principais a defensa do benestar animal, designado polo presidente da Comisión e por proposta delas.

3.º Un vogal representante das asociacións profesionais especializadas nos animais utilizados para experimentación e outros fins científicos, designado polo presidente da Comisión e por proposta delas.

4.º Un vogal representante do Consello Xeral de Colexios Veterinarios de España.

4. Poderán asistir con voz, pero sen voto, representantes dos sectores afectados e das comunidades autónomas. Logo de invitación, cando se considere necesario, poderán asistir tamén expertos independentes.

5. Poderanse crear grupos de traballo específicos con funcións concretas.

6. A Comisión aprobará as súas normas de funcionamento.

7. A Comisión reunirse como mínimo cada tres meses.

8. Sen prexuízo das peculiaridades previstas neste real decreto, a Comisión acomodará o seu funcionamento ao réxime previsto para os órganos colexiados no capítulo II do título II da Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común.

CAPÍTULO VI

Subministración de información e controis

Artigo 27. *Subministración de información.*

1. Para os efectos da súa comunicación á Comisión Europea, os centros usuarios débennlle comunicar á autoridade competente os procedementos realizados, as especies e o número de animais utilizados en cada un deles, nos prazos e na forma que para cada centro estableza a autoridade competente. As comunidades autónomas remitiranlle a devandita información á Dirección Xeral de Gandaría do Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación antes do 31 de marzo de cada ano cos datos referentes ao ano anterior, co fin de que este lla traslade á Comisión Europea a través da canle correspondente.

2. Para os centros de titularidade estatal, a comunicación a que se refire no punto 1 efectuarase antes do 31 de marzo de cada ano cos datos referentes ao ano anterior.

3. Baseándose nas solicitudes de autorización e nas notificacións recibidas, e de acordo cos informes elaborados, a autoridade competente recollerá e, na medida do posible, publicará periodicamente a información estatística sobre a utilización de animais en procedementos con respecto ao:

a) Número e ás especies de animais utilizados nos procedementos.

b) Número de animais, por categorías seleccionadas, utilizados nos procedementos mencionados no artigo 2.

c) Número de animais, por categorías seleccionadas, utilizados nos procedementos exixidos pola lexislación.

4. As autoridades competentes adoptarán todas as medidas necesarias para garantir a protección do carácter confidencial das informacións que presenten un interese comercial particular que se comuniquen conforme este real decreto.

Artigo 28. *Controis.*

1. O control do cumprimento das normas contidas neste real decreto será efectuado pola autoridade competente; para tal fin, efectuará as inspeccións periódicas precisas e remitiralle á Dirección Xeral de Gandaría do Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación, antes do 31 de marzo de cada ano, un informe sobre o resultado das inspeccións realizadas o ano precedente.

2. Estas inspeccións, que poderán realizarse con ocasión de controis efectuados con outros fins, efectuaranse anualmente sobre mostras estatisticamente representativas dos centros existentes no territorio de cada comunidade autónoma.

3. Cada ministerio, no ámbito das súas competencias, elaborará coas comunidades autónomas un plan anual de controis de acordo cunha análise de riscos, que poderá incluír a determinación do tamaño da mostra que deberá ser obxecto de inspección en cada comunidade autónoma, así como os criterios básicos para a elección da mostra e, se é o caso, a listaxe dos centros que se vaian inspeccionar.

4. No deseño do plan de inspección, prestarase especial atención aos centros eximidos da obriga de dispoñer dun comité propio.

Disposición adicional única. *Recursos humanos e materiais.*

A creación e o funcionamento do rexistro dos centros de cría, subministradores e usuarios e da Comisión ética

estatal de benestar animal serán atendidos cos medios humanos e materiais existentes no Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación, sen que iso supoña incremento do gasto público.

Disposición transitoria primeira. *Centros rexistrados de acordo co Real decreto 223/1988, do 14 de marzo.*

Os centros rexistrados ao abeiro do disposto no Real decreto 223/1988, do 14 de marzo, que se encontren en funcionamento, deberán comunicar a información complementaria necesaria segundo o disposto neste real decreto á autoridade competente, nun prazo non superior aos seis meses, a cal adaptará as inscricións nos rexistros ao disposto neste real decreto.

Disposición transitoria segunda. *Procedementos en tramitación.*

O disposto no artigo 18 sobre expedientes de notificación ou autorización dos procedementos que estean en tramitación ou se tramiten no prazo de seis meses a partir da entrada en vigor deste real decreto poderanse tramitar de acordo co Real decreto 223/1988, do 14 de marzo.

Disposición transitoria terceira. *Homologación da formación.*

Malia o disposto no artigo 9.1, a autoridade competente poderá decidir, por solicitude do interesado, que se deberá presentar dentro dos seis meses seguintes á publicación deste real decreto no «Boletín Oficial del Estado», non exixir a posesión do título académico correspondente ao persoal que acredítase suficientemente vir realizando as tarefas e funcións previstas no artigo 9.1 e no anexo I durante os seguintes períodos de tempo, en función de cada categoría:

- a) Persoal da categoría A: dous anos antes da entrada en vigor deste real decreto.
- b) Persoal da categoría B: cinco anos antes da entrada en vigor deste real decreto.
- c) Persoal da categoría C: 10 anos antes da entrada en vigor deste real decreto.
- d) Persoal da categoría D: 10 anos antes da entrada en vigor deste real decreto.

Unha vez concedida a devandita excepción, esta producirá efectos permanentes en todo o territorio nacional e facultará o interesado para realizar as funcións correspondentes á categoría de que se trate en toda España.

Disposición derogatoria única. *Derrogación normativa.*

Quedan derogadas cantas normas de igual ou inferior rango se opoñan ao disposto neste real decreto e, especificamente, o Real decreto 223/1988, do 14 de marzo, sobre protección dos animais utilizados para experimentación e outros fins científicos, e a Orde do 13 de outubro de 1989, pola que se establecen as normas de rexistro dos establecementos de cría, subministradores e usuarios de animais de experimentación de titularidade estatal, así como as de autorización para emprego de animais en experimentos, en desenvolvemento do Real decreto 223/1988, do 14 de marzo.

Disposición derradeira primeira. *Carácter básico e título competencial.*

Este real decreto ten carácter básico e dítase ao abeiro das competencias exclusivas recoñecidas ao Estado pola Constitución no seu artigo 149.1.13.^a en materia de bases

e coordinación da planificación xeral da actividade económica, e no artigo 149.1.16.^a en materia de bases e coordinación xeral da sanidade.

Disposición derradeira segunda. *Facultade de desenvolvemento e modificación.*

1. Facúltase os ministros de Agricultura, Pesca e Alimentación e de Educación e Ciencia para ditar, no ámbito das súas competencias, as disposicións necesarias para o desenvolvemento e cumprimento deste real decreto e, en particular, para modificar os seus anexos para a súa adaptación á normativa comunitaria ou por motivos urxentes de protección dos animais.

2. Especificamente, facúltase o ministro de Educación e Ciencia para establecer a formación do persoal competente para traballar nos centros.

Disposición derradeira terceira. *Entrada en vigor.*

O presente real decreto entrará en vigor un mes despois da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado», excepto o capítulo V, que o fará seis meses despois da súa publicación.

Dado en Madrid, o 10 de outubro de 2005.

JUAN CARLOS R.

A vicepresidenta primeira do Goberno
e ministra da Presidencia,

MARÍA TERESA FERNÁNDEZ DE LA VEGA SANZ

ANEXO I

Persoal competente para traballar nos centros

Defínense catro categorías profesionais, que se clasifican da seguinte forma:

A. Persoal da categoría A: persoal para o coidado dos animais. Os programas de ensino para esta categoría incluirán como mínimo:

1. Conceptos básicos relativos aos aspectos éticos e normativos dos coidados proporcionados aos animais de experimentación.

2. Manipulación e mantemento dos animais:

a) Ambiente, equipamentos, gaiolas e accesorios nas instalacións para os animais: descrición, utilización e mantemento.

b) Manipulación e contención dos animais.

c) Coñecementos básicos sobre os métodos de eutanasia humanitaria das especies afectadas.

d) Elementos xerais de fisioloxía e de comportamento das especies animais utilizadas con fins experimentais.

e) Mantemento dos animais e, en caso necesario, cría destes.

f) Verificación das condicións ambientais nos animais.

3. Recoñecemento do estado de saúde e das enfermidades:

a) Hixiene e control das enfermidades.

b) Elementos de fisioloxía xeral e de comportamento das especies animais utilizadas con fins experimentais.

4. Recoñecemento da dor, o sufrimento e a angustia.

5. Normativa referente á seguridade, a administración, o transporte, a recepción, o aprovisionamento de animais e a eliminación dos cadáveres.

6. Formación específica, en caso necesario, para todo traballo de asistencia durante os procedementos.

B. Persoal da categoría B: persoal que leva a cabo os procedementos. Os programas de ensino para esta categoría incluírán como mínimo:

1. Coñecementos básicos apropiados sobre o mantemento dos animais e acerca da normativa sobre a seguridade, a administración, o transporte, a recepción e o aprovisionamento de animais e a eliminación dos cadáveres.

2. Conceptos básicos relativos aos aspectos éticos e normativos dos cuidados proporcionados aos animais de experimentación.

3. Manipulación e principios básicos do mantemento dos animais:

a) Características biolóxicas, en particular, fisiolóxicas e do comportamento, das especies, razas e liñas dos animais, de acordo coas tarefas que se vaian cumprir.

b) Manipulación e contención dos animais.

c) Métodos de eutanasia humanitaria das especies afectadas.

4. Recoñecemento do estado de saúde e das enfermidades: aspectos prácticos do seguimento do estado de saúde e das enfermidades.

5. Implicacións do status microbiolóxico dos animais.

6. Recoñecemento da dor, do sufrimento e da angustia.

7. Formación apropiada para a realización dos procedementos, na medida en que sexa necesario para as tarefas que se vaian realizar:

a) Apreciación dos elementos que se deben ter en conta desde a concepción dun procedemento, incluíndo o refinamento, a redución e a substitución.

b) Importancia do sistema de aloxamento e do medio inmediato dos animais para os procedementos.

c) Anatomía dos animais utilizados para fins experimentais.

d) Anestesia, analxesia e apreciación da necesidade de poñer fin ao procedemento para reducir o máis posible os sufrimentos do animal.

e) Técnicas apropiadas e intervencións cirúrxicas.

O programa de formación do persoal de categoría B debe ter un importante compoñente práctico, aspecto este último que se levará a cabo baixo a supervisión dunha persoa con ampla experiencia nos aspectos estudados.

C. Persoal da categoría C: persoal responsable para dirixir ou deseñar os procedementos. Considerarase que os científicos responsables do deseño e da dirección de procedementos son competentes cando:

1. Sexan titulados superiores con nivel equivalente a unha licenciatura nunha disciplina como a bioloxía (animal), a medicina, a veterinaria ou outra disciplina con formación adecuada en zooloxía, anatomía e fisioloxía.

2. Participasen nun curso básico sobre a ciencia dos animais de laboratorio, co fin de desenvolver un nivel de responsabilidade apropiado para un uso dos animais de acordo coas normas científicas de alto nivel, cuxo programa inclúa como mínimo:

a) Aspectos éticos e lexislación.

b) Bioloxía e mantemento dos animais de experimentación.

c) Microbioloxía e enfermidades.

d) Deseño de procedementos con animais.

e) Anestesia, analxesia e procedementos experimentais.

f) Alternativas ao uso de animais.

g) Análise da literatura científica apropiada.

D. Persoal da categoría D: persoal especialista en ciencias do animal de experimentación con funcións de asesoramento sobre o benestar dos animais.

1. Persoal especialista en benestar animal: persoa con titulación universitaria superior na área de ciencias da saúde, encargada de supervisar e asesorar todos os aspectos relacionados co benestar dos animais.

2. Persoal especialista en saúde animal: persoa licenciada en veterinaria con formación complementaria especializada en animais de experimentación, encargada de supervisar e asesorar todos os aspectos relacionados coa saúde dos animais.

ANEXO II

Liñas directrices relativas ao aloxamento dos animais

1. Instalacións.

1.1 Funcións e proxecto xeral.

1.1.1 As instalacións construíranse de forma que subministren un ambiente adecuado para as especies aloxadas nelas e deseñaranse para evitar o acceso de persoas non autorizadas.

1.1.2 As instalacións que formen parte dun edificio maior protexeranse mediante normas de construción e disposicións que limiten o número de accesos e impidan a circulación de persoas non autorizadas.

1.1.3 Recoméndase a existencia dun programa de mantemento das instalacións para evitar calquera fallo do seu equipamento.

1.2 Locais de aloxamento.

1.2.1 Tomaranse todas as medidas necesarias para garantir a limpeza regular e eficaz dos locais, así como o mantemento dun nivel hixiénico satisfactorio. Os teitos e paredes serán resistentes, con superficies lisas, impermeables e facilmente lavables. Prestarase especial atención ás xuntas con portas, condutos, tubos e cables. As portas e ventás, se é o caso, estarán construídas ou protexidas de forma que eviten o acceso de animais alleos ao establecemento. Os pisos serán lisos, impermeables, non esvaradíos e facilmente lavables e soportarán o peso dos andeis ou outros materiais pesados. No caso de que haxa sumidoiros, estarán cubertos adecuadamente e disporán dunha barreira que evite o acceso de animais alleos ao centro.

1.2.2 As zonas onde os animais se moven libremente terán paredes e pisos cun revestimento especialmente resistente para soportar o gran desgaste causado por estes e as operacións de limpeza. Este material non será prexudicial para a saúde dos animais nin poderá causar feridas aos animais. Nesas zonas son aconsellables os sumidoiros. Os equipamentos e accesorios deberanse protexer especialmente para evitar que os animais os estraguen ou se firan con eles.

1.2.3 Os locais destinados ao aloxamento de animais de experimentación de granxa (vacún, ovino, caprino, porcino, equino, aves de curral, etc.) cumprirán a normativa vixente referente aos animais de granxa.

1.2.4 Non se aloxarán xuntas especies incompatibles.

1.2.5 Os locais de aloxamento poderán dispoñer de instalacións para realizar procedementos ou manipulacións menores, se é o caso.

1.3 Laboratorios e locais de experimentación con fins xerais e especiais.

1.3.1 Os establecementos de cría ou subministradores disporán de instalacións adecuadas para preparar a expedición de animais.

1.3.2 Todos os establecementos disporán, polo menos, de instalacións para realizar probas sinxelas de

diagnóstico, necropsias ou recollida de mostras para investigacións máis amplas.

1.3.3 Deberanse tomar medidas á recepción dos animais para o establecemento de corentenas.

1.3.4 Disporase de locais de experimentación con fins xerais e especiais, sempre que non sexa conveniente realizar os procedementos ou observacións no local de aloxamento.

1.3.5 Disporase de locais para aloxar por separado os animais enfermos ou feridos.

1.3.6 Disporase, se é o caso, dunha ou máis salas convenientemente equipadas para a realización de experimentos cirúrxicos en condicións asépticas. Tamén é conveniente dispoñer de instalacións para o período postoperatorio cando sexa necesario.

1.4 Locais de servizo.

1.4.1 Os locais para o almacenamento dos alimentos ou camas deberán ser frescos, secos e a proba de parasitos e insectos. Outros materiais que puidesen estar contaminados ou presentar perigo almacenaranse nun local diferente.

1.4.2 Disporase de locais para almacenamento de gaiolas, instrumentos e calquera outro material limpo.

1.4.3 Os locais de limpeza e lavado serán o bastante amplos para aloxar as instalacións necesarias para descontaminar e limpar o material usado. O proceso de limpeza deberíase organizar de forma que quede separado o circuíto de material limpo do de material sucio, para evitar a contaminación do material que se acaba de limpar. As paredes e os pisos deberían estar recubertos cun material resistente adecuado e o sistema de ventilación debería ter suficiente capacidade para eliminar o exceso de calor e de humidade.

1.4.4 Adoptaranse disposicións para o almacenamento e a eliminación dos cadáveres e residuos dos animais en condicións hixiénicas satisfactorias. Tomaranse medidas para a eliminación dos ditos restos con garantías de seguridade e atendendo á normativa vixente. Adoptaranse precaucións especiais cos residuos moi tóxicos ou radioactivos.

1.4.5 O proxecto e construción das zonas de circulación adecuarase ás normas establecidas para os locais de aloxamento. aconséllase que os corredores sexan bastante largos para permitir a fácil circulación do material móbil.

2. Condicións ambientais nos locais de aloxamento e o seu control.

2.1 Ventilación.

2.1.1 Os locais de aloxamento terán un sistema adecuado de ventilación que satisfaga as exixencias das especies aloxadas. O obxecto do sistema de ventilación é subministrar aire limpo e manter baixo o nivel de olores, gases nocivos, po e axentes infecciosos de calquera tipo. Tamén eliminará o exceso de calor e de humidade.

2.1.2 O aire no local renovarase con intervalos frecuentes. En condicións normais o réxime de ventilación debería ser de 15 a 20 renovacións de aire por hora.

2.1.3 O sistema de ventilación proxectarase de forma que se eviten as correntes de aire.

2.2 Temperatura.

2.2.1 A táboa 1 mostra as marxes de temperatura recomendadas. As cifras refírense só a animais adultos normais. Axustarase a temperatura dos locais de acordo cos cambios eventuais na regulación térmica dos animais, que se poidan deber a condicións fisiolóxicas especiais ou aos efectos do procedemento.

2.2.2 Disporase dun sistema de climatización que sexa capaz tanto de quentar como de arrefecer o aire que subministra.

2.2.3 Nos establecementos usuarios é necesario o control preciso da temperatura dos locais de aloxamento, xa que a temperatura do ambiente é un factor físico que afecta profundamente o metabolismo de todos os animais.

2.3 Humidade.

A humidade relativa óptima nos locais de aloxamento será de 55% +/-10%. Deberíanse evitar os índices inferiores ao 40% e superiores ao 70% de humidade relativa durante períodos prolongados.

2.4 Iluminación.

Nos locais que carezan de ventás é necesario dispoñer dun sistema de iluminación controlada tanto para satisfacer as necesidades biolóxicas dos animais como para proporcionar un ambiente de traballo satisfactorio. Tamén é necesario controlar a intensidade e o ciclo de luz-escurecemento.

2.5 Ruídos.

Os ruídos poden constituír unha importante causa de molestias para os animais. Os locais de aloxamento e de experimentación deberanse illar de focos de ruídos fortes de frecuencias audíbles e máis altas, co fin de evitar trastornos na conduta e na fisioloxía dos animais.

2.6 Sistemas de alarma.

2.6.1 Cando a saúde e o benestar dos animais dependan dun sistema artificial, deberanse prever sistemas de emerxencia apropiados que garantan o mantemento das condicións ambientais adecuadas, e deberase contar con sistemas de alarma que advirtan en caso de avaría.

2.6.2 Tanto os sistemas de alarma como de emerxencia deberanse revisar con regularidade, e manterase un rexistro das devanditas revisións.

2.6.3 Disporase de instrucións claras, expostas en lugar ben visible, sobre os procedementos de emerxencia e alarma.

2.6.4 Velarase por que o funcionamento dos sistemas perturben o menos posible os animais.

3. Engaiolamento.

3.1 Nas táboas 2 a 12 encóntranse as liñas directrices que se suxiren para gaiolas, cercados, currais e cortes.

3.2 Nas figuras 1 a 7 encóntranse indicacións suplementarias sobre a superficie mínima das gaiolas.

3.3 Nas figuras 8 a 12 preséntanse as indicacións correspondentes para a estimación do nivel de ocupación das gaiolas.

3.4 As gaiolas e cercados deben ser de materiais non prexudiciais para a saúde dos animais.

3.5 Proxectaranse de forma que os animais non se poidan lesionar e, a non ser que sexan dun só uso, de material resistente á limpeza e á descontaminación.

3.6 Os pisos de gaiolas e cercados serán apropiados á especie e idade dos animais e proxectaranse de forma que facilite a eliminación dos excrementos.

3.7 Deseñaranse os cercados tendo presente o benestar dos animais. Convén que permitan a satisfacción de determinadas necesidades etolóxicas (por exemplo, a necesidade de agatuñar, esconderse ou resgardarse temporalmente) e que faciliten a súa limpeza, evitando, así mesmo, o contacto con outros animais cando se coide necesario.

TÁBOA 1

Liñas directrices para a temperatura ambiente (animais aloxados en gaiolas ou cercados)

Especie ou grupos de especies	Zona óptima en. °C
Primates do novo mundo non humanos .	20-28
Rato	20-24
Rata	20-24
Hámster sirio	20-24
Xerbo	20-24
Cobaia	20-24
Primates do vello mundo non humanos .	20-24
Paspallás	20-24
Coello	15-21
Gato	15-21
Can	15-21
Furón	15-21
Aves de curral	15-21
Pomba	15-21
Porcina	10-24
Caprina	10-24
Ovina	10-24
Bovina	10-24
Cabalar	10-24

Nota: en casos especiais, por exemplo, cando se trata de animais moi novos ou sen pelo, poden ser necesarias temperaturas ambiente superiores ás indicadas.

TÁBOA 2

Liñas directrices para o engaiolamento de pequenos roedores e coellos (en reserva e durante os procedementos)

Especie	Superficie mínima do piso da gaiola en cm ²	Altura mínima da gaiola en cm
Rato	180	12
Rata	350	14
Hámster sirio	180	12
Cobaia	600	18
Coello 1 kg	1.400	30
Coello 2 kg	2.000	30
Coello 3 kg	2.500	35
Coello 4 kg	3.000	40
Coello 5 kg	3.600	40

Nota: por «altura da gaiola» entenderase a distancia vertical entre o piso da gaiola e a parte horizontal superior da tapa ou da gaiola.

Ao planificar procedementos, convén ter en conta o crecemento potencial dos animais, para dispoñer sempre de suficiente espazo consonte esta táboa en todas as fases da experimentación.

Ver tamén as figuras 1 a 5 e 8 a 12.

TÁBOA 3

Liñas directrices para o engaiolamento de pequenos roedores durante a cría

Especie	Superficie mínima do piso da gaiola por nai e a súa prole en cm ²	Altura mínima da gaiola en cm
Rato	200	12
Rata	800	14

Especie	Superficie mínima do piso da gaiola por nai e a súa prole en cm ²	Altura mínima da gaiola en cm
Hámster	6.500	12
Cobaia	1.200	18
Cobaia en colectividades	1.000 por adulto	18

Nota: ver a nota da táboa 2 para a definición de «altura de gaiola».

TÁBOA 4

Liñas directrices para o engaiolamento de coellos durante a cría

Peso da coella en kg	Superficie mínima do piso da gaiola por coella e a súa prole en m ²	Altura mínima da gaiola en cm	Superficie mínima do piso do niño en m ²
1	0,30	30	0,1
2	0,35	30	0,1
3	0,40	35	0,12
4	0,45	40	0,12
5	0,50	40	0,14

Nota: para a definición de «altura da gaiola», ver a nota da táboa 2.

A superficie mínima do piso da gaiola por coella e a súa prole xa inclúe a superficie do piso da cama.

Ver tamén a figura 6.

TÁBOA 5

Liñas directrices para o aloxamento de gatos (durante os procedementos e a cría)

Peso do gato en kg	Superficie mínima do piso da gaiola por gato en m ²	Altura mínima da gaiola en cm	Superficie mínima do piso da gaiola por gata e a súa prole en m ²	Superficie mínima do piso de cercado por gata e a súa prole en m ²
0,5 – 1	0,2	50	–	–
1 – 3	0,3	50	0,58	2
3 – 4	0,4	50	0,58	2
4 – 5	0,6	50	0,58	2

Nota: deberíase limitar ao mínimo o aloxamento de gatos en gaiolas. Os gatos recluídos desta forma deberían saír a facer exercicio polo menos unha vez por día, sempre que isto non dificulte o procedemento. É aconsellable que os cercados para gatos estean dotados de bandexas para as deposicións, de amplo espazo en repisas para descansar e de obxectos que permitan agatuñar e afiar as gadoupas.

Por «altura da gaiola» entenderase a distancia entre o punto máis alto do piso e o punto máis baixo do teito da gaiola.

A zona das repisas pódese incluír ao calcular a superficie mínima do piso. A superficie mínima do piso da gaiola por gata e a súa prole inclúe a superficie de 0,18 m² da caixa para os partos.

Ver tamén a figura 7.

TÁBOA 6

Liñas directrices para o aloxamento de cans en gaiolas (durante a realización dos procedementos)

Altura do can a nivel da cruz en cm	Superficie mínima do piso da gaiola por can en m ²	Altura mínima da gaiola en cm
30	0,75	60
70	1,00	60
75	1,75	140

Nota: os cans só deberían permanecer nas gaiolas o tempo estritamente necesario para os propósitos do procedemento. aconséllase soltar os cans engaiolados para que fagan exercicio unha vez ao día, sempre que isto non sexa incompatible co obxectivo do procedemento. Recoméndase limitar a reclusión dos cans sen facilitarles exercicio diario. Interesa que as zonas para o exercicio sexan bastante grandes para que o can teña liberdade de movementos. Non se aconsella usar pisos de enreixado nas gaiolas de cans, a non ser que así o requira o procedemento.

Tendo en conta as grandes diferenzas na altura e a pouca relación entre altura e peso en diversas razas de cans, a altura da gaiola debería basearse na altura do corpo a nivel da cruz do animal. Como regra xeral, aconséllase que a altura mínima da gaiola sexa dobre respecto á altura da cruz.

Para a definición de «altura da gaiola», ver a nota da táboa 5.

TÁBOA 7

Liñas directrices para o aloxamento de cans en cercados (en reserva e durante experimentación e cría)

Peso do can en kg	Superficie mínima do piso do cercado por can en m ²	Superficie mínima adxacente para exercicio por can	
		Ata tres cans por m ²	Máis de tres cans por m ²
< 6	0,5	0,5 (1,0)	0,5 (1,0)
6-10	0,7	1,4 (2,1)	1,2 (1,9)
10-20	1,2	1,6 (2,8)	1,4 (2,6)
20-30	1,7	1,9 (3,6)	1,6 (3,3)
> 30	2,0	2,0 (4,0)	1,8 (3,8)

Nota: as cifras entre parénteses indican a superficie total por can, é dicir, a superficie do piso do cercado máis a superficie adxacente para exercicio. Os cans aloxados permanentemente ao aire libre deberían ter acceso a un lugar cuberto para protexerse da intemperie. Cando os cans estean aloxados sobre piso de enreixado, aconséllase que dispoñan dunha superficie lisa para durmir. Non se recomenda utilizar pisos de enreixado a non ser que o procedemento así o requira. As divisións entre cercados impediránlles aos cans ferirse mutuamente.

Os cercados terán un sistema adecuado de desaugamento.

TÁBOA 8

Liñas directrices para o aloxamento de primates non humanos (en reserva e durante procedementos e cría)

Nota preliminar: debido á gran diversidade de tamaños e características dos primates, é especialmente importante adaptar a forma e os accesorios internos, así como as dimensións das súas gaiolas a as súas necesidades parti-

culares. O volume total da gaiola é tan importante para os primates como a superficie do piso. Como principio xeral, a altura debería ser a maior dimensión da gaiola, polo menos para os antropomorfos e outros simios. As gaiolas terán altura suficiente polo menos para que os animais poidan poñerse de pé. É recomendable que a altura mínima da gaiola para os animais que se despracen suspendidos sexa suficiente para que poidan balancearse estendidos totalmente sen que cheguen a tocar o piso da gaiola cos pés. Se é o caso, disporanse as perchas de modo que os primates poidan utilizar a parte superior da gaiola.

Poden aloxarse nunha mesma gaiola dous primates compatíbeis. Cando non se poidan poñer en parellas, é conveniente colocar as gaiolas de forma que se poidan ver mutuamente, pero tamén que exista a posibilidade de evitalo cando sexa necesario.

Tendo en conta estas observacións, a táboa seguinte constitúe unha orientación xeral para o engaiolamento dos grupos de especies máis utilizadas (superfamilias «Ceboidea» e «Cercopitheoidea»).

Peso do primate en kg	Superficie mínima do piso da gaiola para un ou dous animais en m ²	Altura mínima da gaiola en cm
< 1	0,25	60
1- 3	0,35	75
3- 5	0,50	80
5- 7	0,70	85
7- 9	0,90	90
9-15	1,10	125
15-25	1,50	125

Nota: para a definición de «altura da gaiola» ver a nota da táboa 5.

TÁBOA 9

Liñas directrices para o engaiolamento de porcos (en reserva e durante experimentación)

Peso do porco en kg	Superficie mínima do piso da gaiola por porco en m ²	Altura mínima de a gaiola en cm
5 -15	0,35	50
15 -25	0,55	60
25 -40	0,80	80

Nota: esta táboa aplicaríase tamén aos bacoriños. Non se recomenda manter os porcos engaiolados a non ser que sexa indispensable para o obxectivo do procedemento e en tal caso só durante o mínimo tempo.

Para a definición de «altura da gaiola», ver a nota da táboa 5.

TÁBOA 10

Liñas directrices para o aloxamento de animais de granxa en cercados (en reserva e durante a experimentación nos establecementos usuarios)

Especies e pesos en kg	Superficie mínima do piso do cercado en m ²	Lonxitude mínima do cercado en m	Altura mínima das divisións do cercado en m	Superficie mínima do piso do cercado para grupos en m ² por animal	Lonxitude mínima de comediro por cabeza en m
Porcina 10 - 30	2	1,6	0,8	0,2	0,20
Porcina 30 - 50	2	1,8	1,0	0,3	0,25

Especies e pesos en kg	Superficie mínima do piso do cercado en m ²	Lonxitude mínima do cercado en m	Altura mínima das divisións do cercado en m	Superficie mínima do piso do cercado para grupos en m ² por animal	Lonxitude mínima de comedero por cabeza en m
Porcina 50 –100	3	2,1	1,2	0,8	0,30
Porcina 100 –150	5	2,5	1,4	1,2	0,35
Porcina > 150	5	2,5	1,4	2,5	0,40
Ovina < 70	1,4	1,8	1,2	0,7	0,35
Caprina < 70	1,6	1,8	2,0	0,8	0,35
Bovina < 60	2,0	1,1	1,0	0,8	0,30
60-100	2,2	1,8	1,0	1,0	0,30
100-150	2,4	1,8	1,0	1,2	0,35
150-200	2,5	2,0	1,2	1,4	0,40
200-400	2,6	2,2	1,4	1,6	0,55
> 400	2,8	2,2	1,4	1,8	0,65
Cabalar (adultos)	13,5	4,5	1,8	–	–

TÁBOA 11

Liñas directrices para o aloxamento de animais de granxa en compartimentos (en reserva e durante a experimentación nos establecementos usuarios)

Especies e pesos en kg	Superficie mínima do compartimento en m ²	Lonxitude mínima do compartimento en m	Altura mínima das divisións dos compartimentos en m
Porcina 100-150	1,2	2,0	0,9
> 150	2,5	2,5	1,4
Ovina < 70	0,7	1,0	0,9
Caprina < 70	0,8	1,0	0,9
Bovina 60-100	0,6	1,0	0,9
100-150	0,9	1,4	0,9
150-200	1,2	1,6	1,4
200-350	1,8	1,8	1,4
350-500	2,1	1,9	1,4
> 500	2,6	2,2	1,4
Cabalar (adultos)	4,0	2,5	1,6

Nota: convén que os compartimentos sexan o bastante largos para que o animal se poida deitar comodamente.

TÁBOA 12

Liñas directrices para o engaiolamento de aves (en reserva e durante a experimentación en establecementos usuarios)

Especies e pesos en g	Superficie mínima por ave en cm ²	Superficie mínima para dúas aves en cm ² por ave	Superficie mínima para tres ou máis aves en cm ² por ave	Altura mínima da gaiola en cm	Lonxitude mínima de comedero por ave en cm	
Polos	100-300	250	200	150	25	3
	300-600	500	400	300	35	7
	600-1.200	1.000	600	450	45	10
	1.200-1.800	1.200	700	550	45	12
	1.800-2.400	1.400	850	650	45	12
(Machos adultos) ..	> 2.400	1.800	1.200	1.000	60	15
Paspallás	120-140	350	250	200	15	4

Nota: por «superficie» entenderase o produto da lonxitude polo largo da gaiola medidas horizontalmente por dentro, e non o produto da lonxitude polo largo do piso.

Para a definición de «altura da gaiola», ver a nota da táboa 5.

As aberturas das mallas nos pisos de enreixado non superarán os 10 x 10 mm para os poliños, e os 25 x 25 mm para polos maiores e adultos. O grosor do arame debería ser, polo menos, de 2 mm. A inclinación do piso non debería pasar do 14% (8°). É aconsellable que os bebedeiros teñan a mesma lonxitude que os comedeiros. Se se utilizan bebedeiros con mamadeira ou copas, é conveniente que cada ave teña acceso a dúas. É oportuno que as gaiolas estean equipadas con perchas e permitan ás aves aloxadas en gaiolas individuais verse unhas a outras.

FIGURA 1

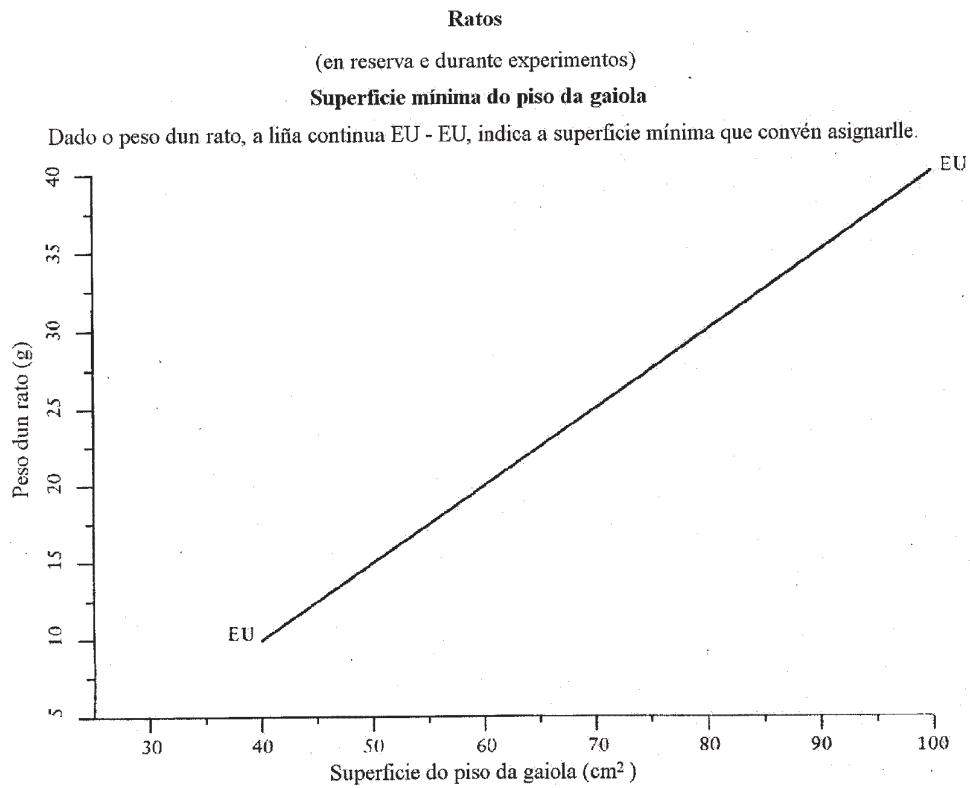


FIGURA 2

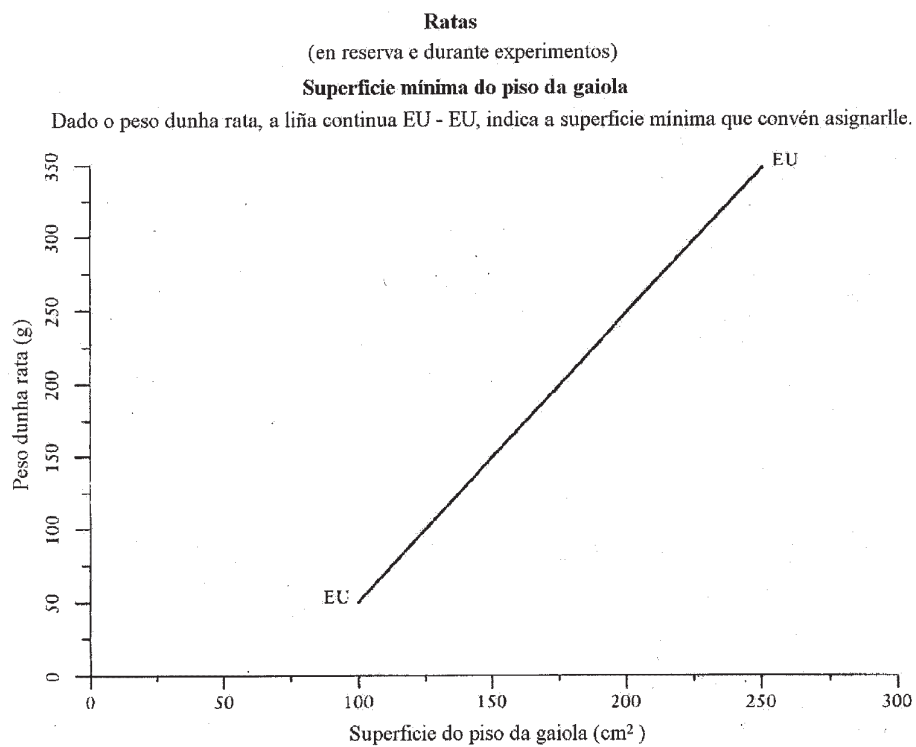


FIGURA 3

Hámster de Siria
(en reserva e durante experimentos)
Superficie mínima do piso da gaiola

Dado o peso dun hámster, a liña continua EU - EU, indica a superficie mínima que convén asignarlle.

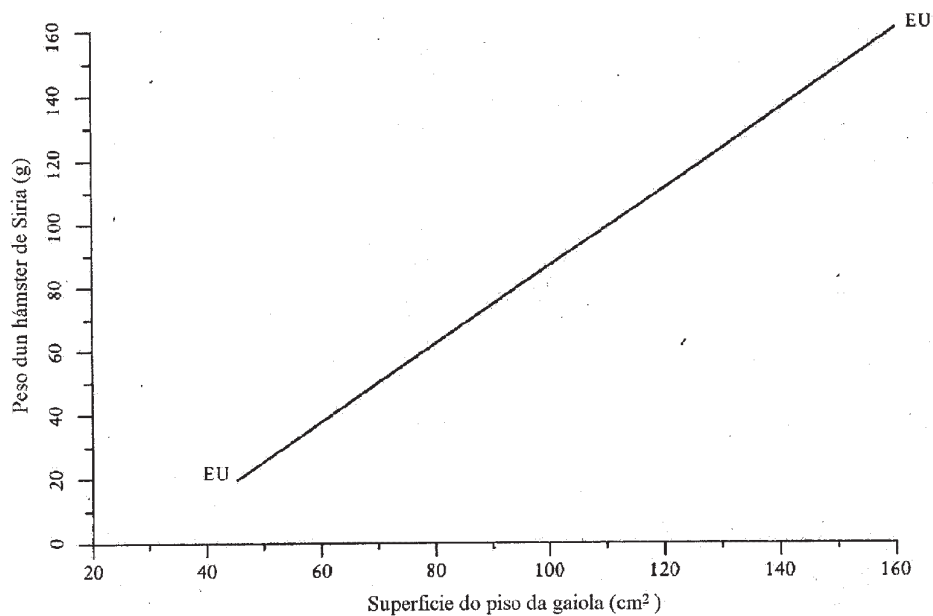


FIGURA 4

Cobaias
(en reserva e durante experimentos)
Superficie mínima do piso da gaiola

Dado o peso dun cobaia, a liña continua EU - EU, indica a superficie mínima que convén asignarlle.

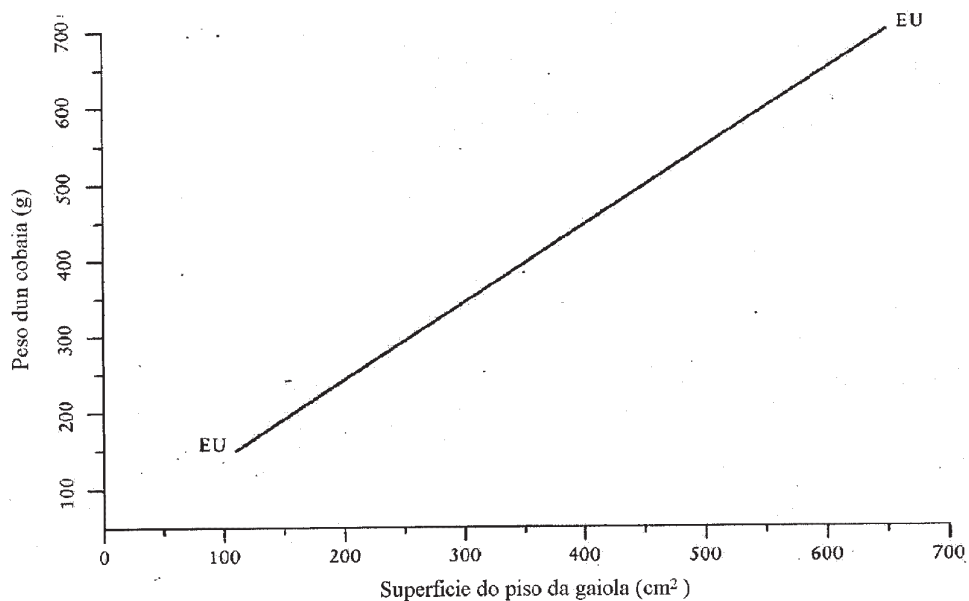


FIGURA 5

Coellos
(en reserva e durante experimentos)
Superficie mínima do piso da gaiola

Dado o peso dun coello, a liña continua EU - EU, indica a superficie mínima que convén asignarlle.

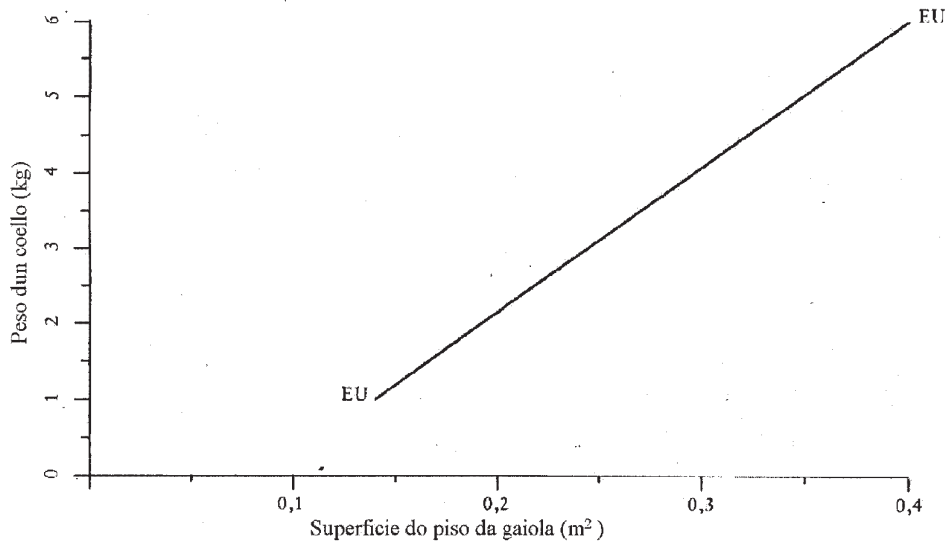


FIGURA 6

Coellas
(en cría)
Superficie mínima do piso da gaiola para cada coella coa súa prole non destetada

Dado o peso dunha coella, a liña continua EU - EU, indica a superficie mínima que convén asignarlle.

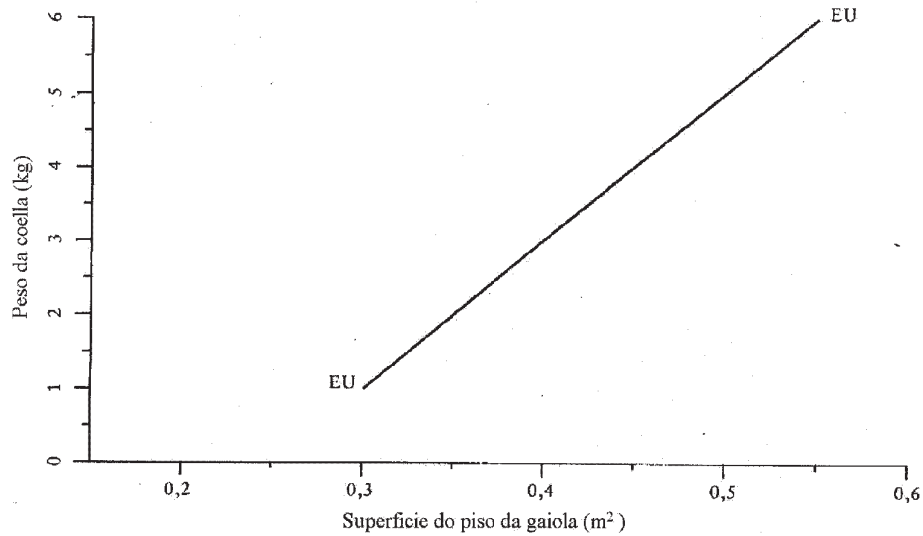


FIGURA 7

Gatos
(en reserva e durante experimentos)
Superficie mínima do piso da gaiola

Dado o peso dun gato, a liña continua EU - EU, indica a superficie mínima que convén asignarlle.

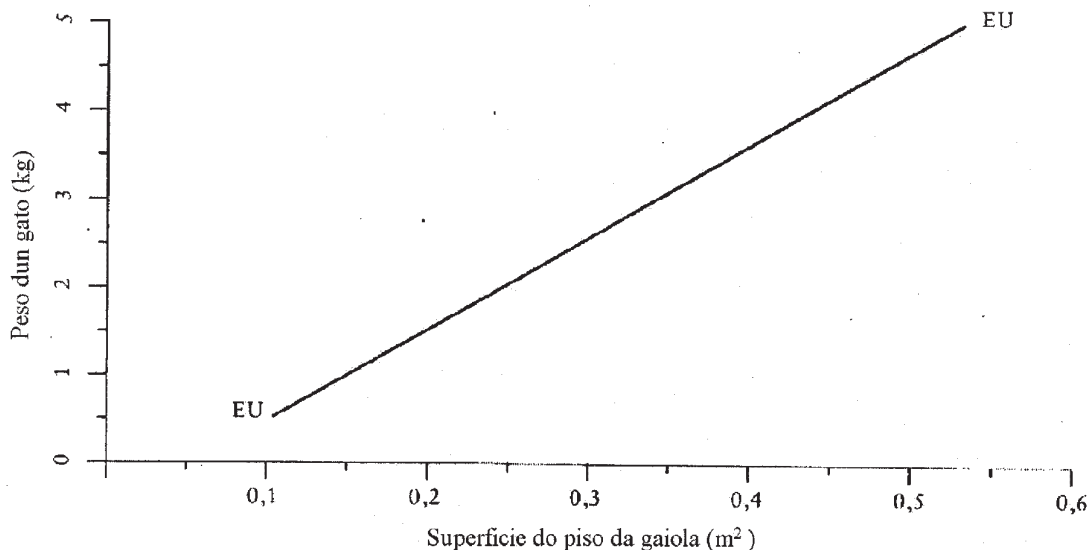


FIGURA 8

Indicación sobre a relación entre o número de ratos por gaiola e a superficie do piso da gaiola
(en reserva e durante experimentos)

As liñas representan os pesos medios e corresponden á liña EU - EU da figura 1.

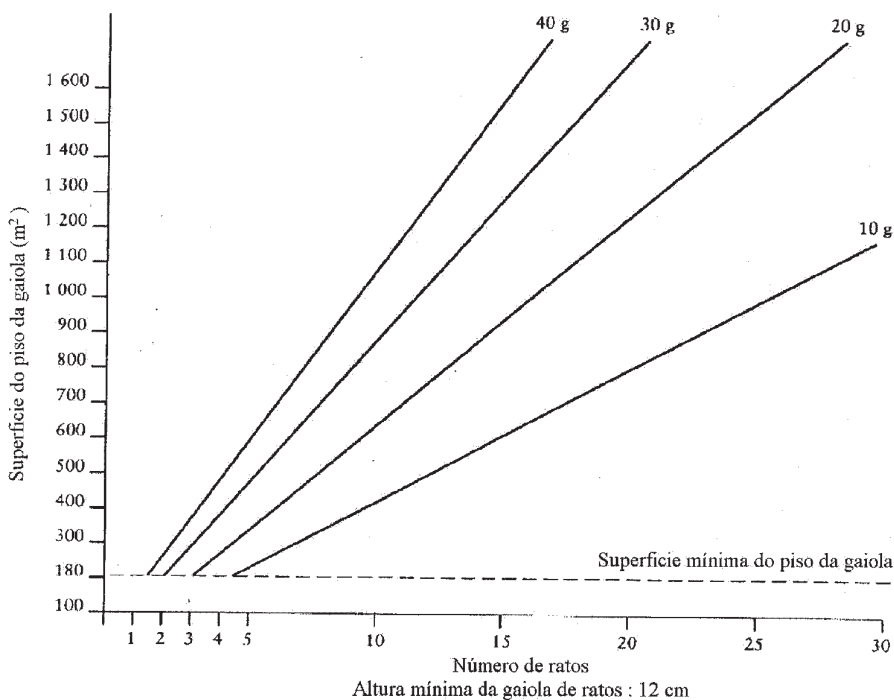


FIGURA 9

Indicación sobre a relación entre o número de ratas por gaiola e a superficie do piso da gaiola

(en reserva e durante experimentos)

As liñas representan os pesos medios e corresponden á liña EU - EU da figura 2.

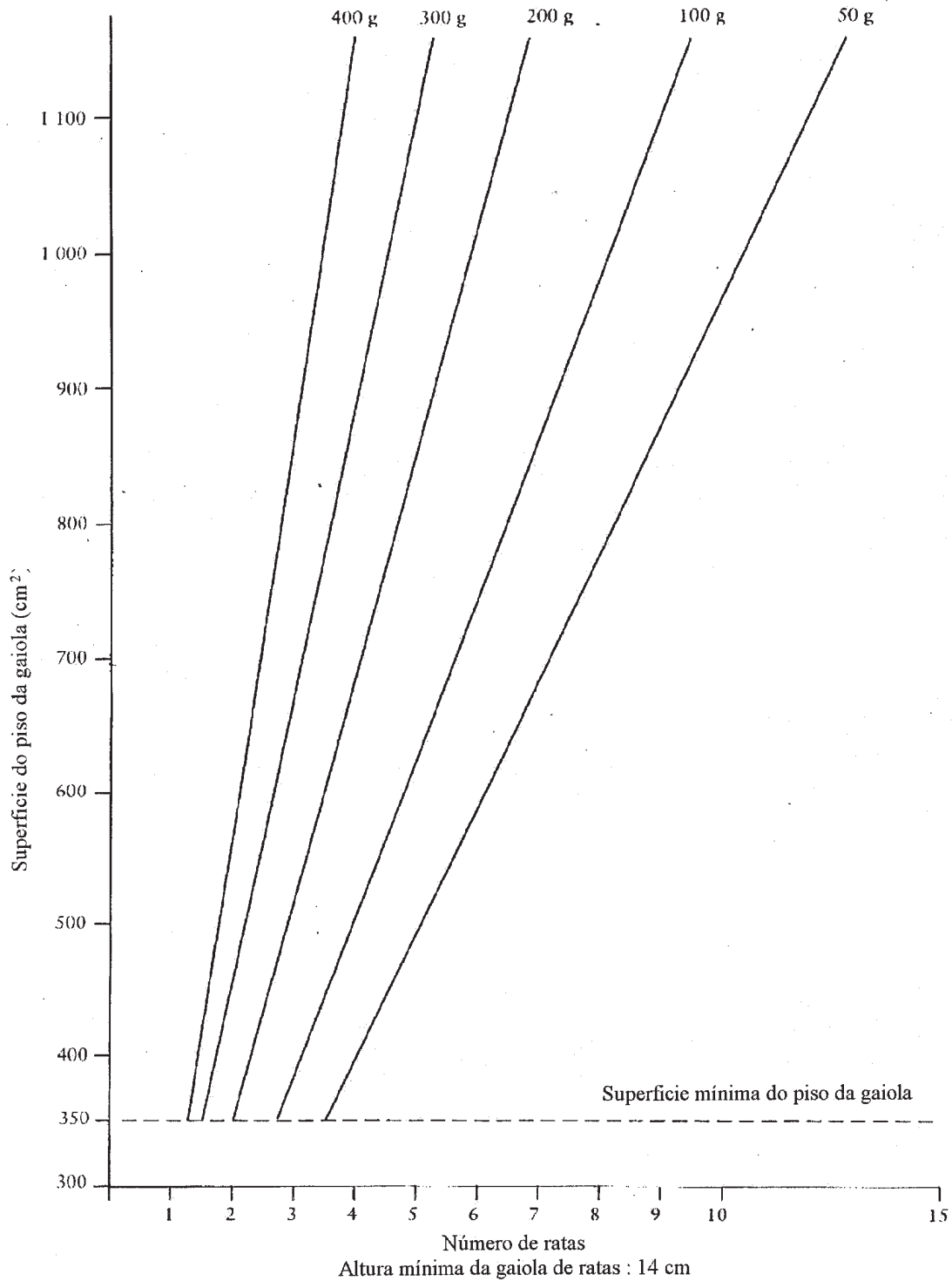


FIGURA 10

Indicación sobre a relación entre o número de hámsters por gaiola e a superficie do piso da gaiola
(en reserva e durante experimentos)

As liñas representan os pesos medios e corresponden á liña EU - EU da figura 3.

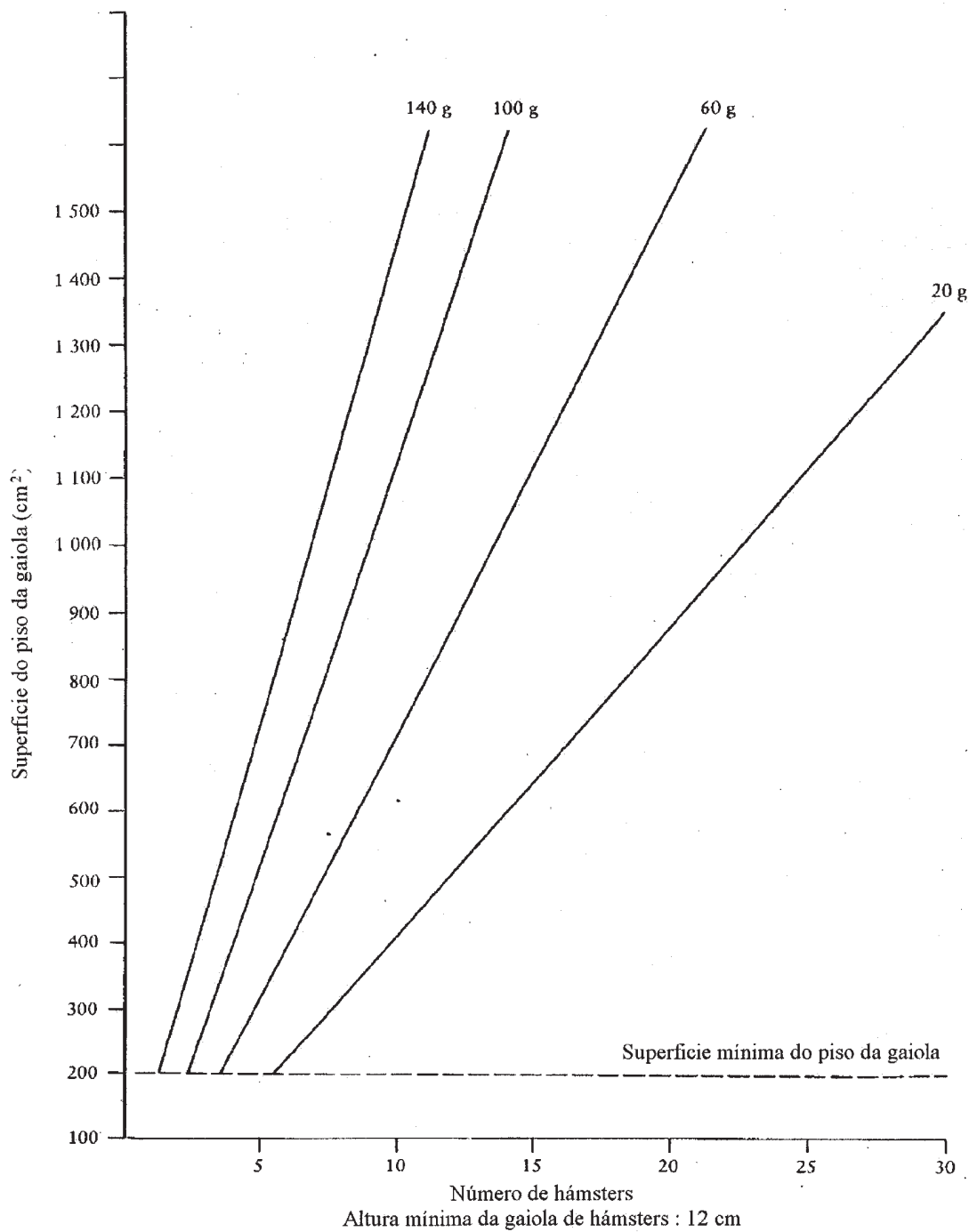


FIGURA 11

Indicación sobre a relación entre o número de cobaias por gaiola e a superficie do piso da gaiola
(en reserva e durante experimentos)

As liñas representan os pesos medios e corresponden á liña EU - EU da figura 4.

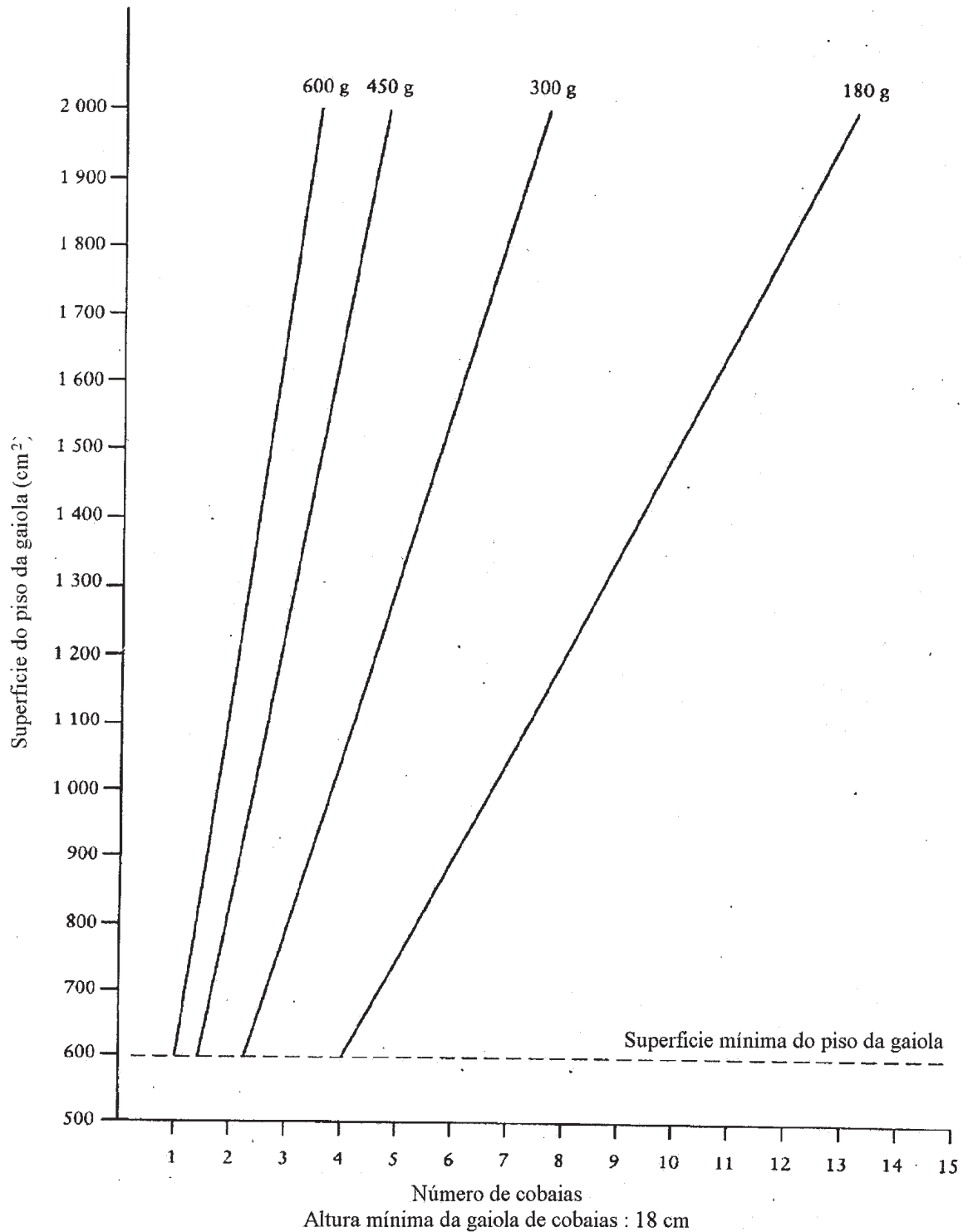
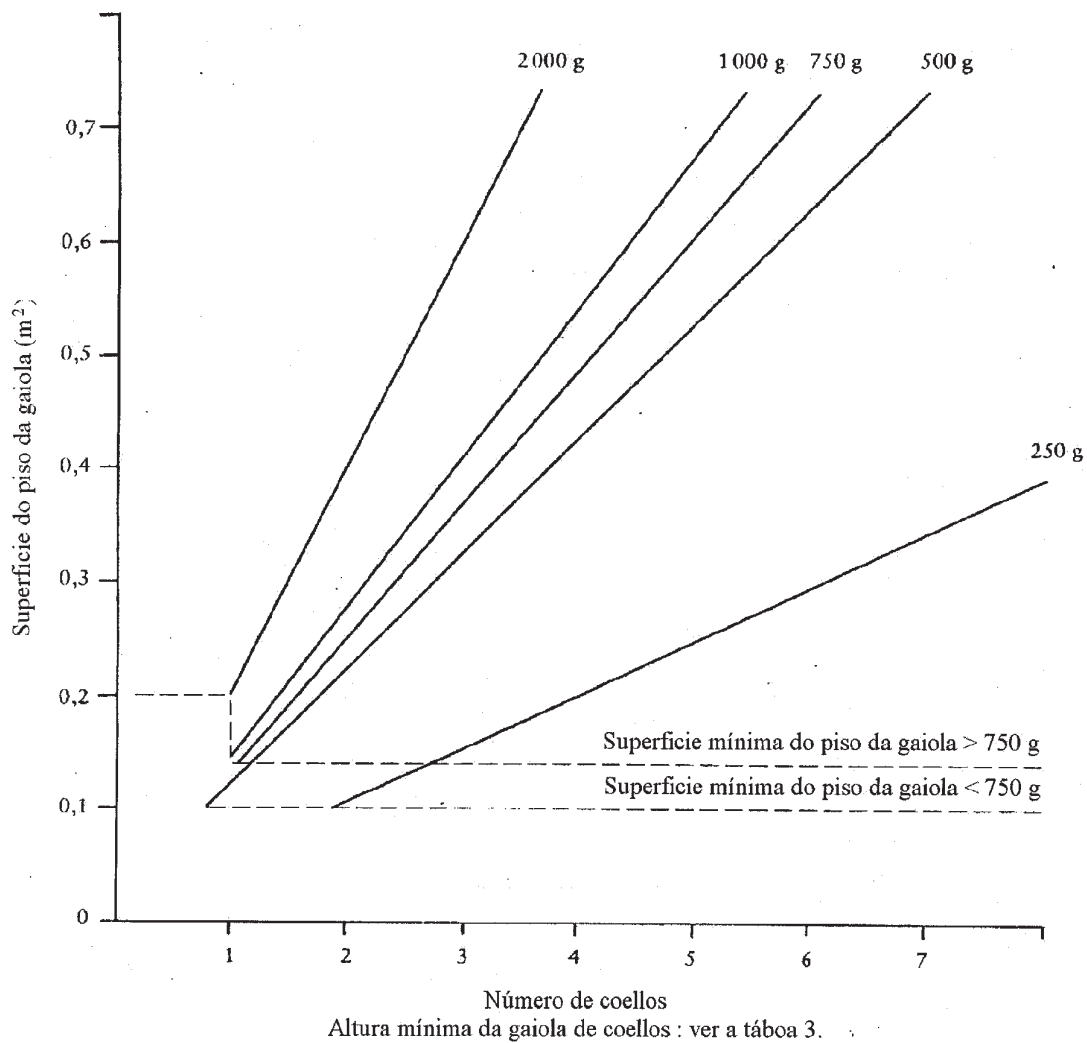


FIGURA 12

Indicación sobre a relación entre o número de coellos por gaiola e a superficie do piso da gaiola
(en cría e durante a súa experimentación)

As liñas representan os pesos medios e corresponden á liña EU - EU da figura 5.



ANEXO III

Liñas directrices relativas ao coidado dos animais

1. Captura: os animais salvaxes capturaránse soamente mediante métodos humanitarios e coa intervención de expertos que posúan un profundo coñecemento dos costumes e o hábitat dos animais que interesa atrapar. Se houbese que utilizar algún anestésico ou outro fármaco na operación de captura, administrárase un veterinario. Calquera animal que fose ferido gravemente debe ser sometido o antes posible aos cuidados dun veterinario. Se, en opinión do veterinario, o animal só pode seguir vivindo con sufrimento ou lesións, convén sacrificalo inmediatamente por un método humanitario. En ausencia de veterinario, a todo animal que sufra feridas graves é conveniente sacrificalo inmediatamente por un método humanitario.

2. Recepción e desembalaxe.

2.1 Recibiranse e desembalaranse os envíos de animais evitando calquera atraso.

2.2 Despois de inspeccionalos, aloxárase os animais en gaiolas ou cercados limpos e daráselles alimentos e auga en función das súas necesidades.

2.3 Manteranse os animais que estean enfermos ou se encontren mal por calquera outra causa en observación e á parte dos outros.

2.4 Un veterinario examinaráos o antes posible e, en caso necesario, trataráos.

2.5 Os animais que non teñan ningunha posibilidade de recuperación serán sacrificados inmediatamente mediante un método humanitario.

2.6 Todos os animais recibidos se identificarán e rexistrarán de acordo coa normativa vixente.

2.7 As caixas utilizadas para o transporte, se non se poden descontaminar de forma adecuada, destrúiranse inmediatamente.

3. Corentena, illamento e aclimatación.

3.1 Disporase de instalacións separadas para illar os animais que, por presentaren síntomas ou seren sospeitosos de mala saúde, poidan representar un perigo para o home ou os outros animais.

3.2 Mesmo cando os animais presenten boa saúde, é conveniente sometelos a un período de aclimatación antes de utilizalos nun procedemento (véxase táboa 1). O tempo necesario depende de diversos factores, como a tensión a que se sometese o animal, que pola súa vez depende de diversos factores, tales como a duración da transporte e a idade do animal. Unha persoa competente decidirá a duración do devandito período.

4. Alimentación.

4.1 A elaboración de alimentos atérase á normativa vixente. Os comedeiros, bebedeiros e demais utensilios utilizados para a alimentación limpanse de forma regular e, se é o caso, estilizáranse. Se se utilizan alimentos húmidos ou que se contaminen facilmente con auga, urina, etc., será necesaria a súa limpeza diaria.

4.2 Aínda que o proceso de distribución de comida pode variar segundo a especie, débese realizar de forma que satisfaga as necesidades fisiolóxicas do animal. Todos os animais poderán acceder ao alimento.

5. Auga.

5.1 Todos os animais disporán sempre de auga potable non contaminada.

5.2 Os biberóns serán de material transparente para permitir o control do seu contido. Convén que sexan de boca larga para facilitar a súa limpeza e, se se utiliza material plástico, non liberarán substancias solubles. Tapas, tapóns e tubos serán esterilizables e de fácil limpeza. Os

biberóns e os accesorios serán desmontables e limpanse e esterilizaranse a intervalos regulares.

5.3 Os sistemas automáticos de bebida controláranse, revisáranse e limpanse regularmente para evitar accidentes e a propagación de infeccións. Se se utilizan gaiolas de piso liso, convén tomar medidas co fin de reducir o risco de inundacións. Tamén é necesario o control bacteriolóxico periódico do sistema para garantir a calidade da auga.

5.4 A auga procedente da rede pública contén microorganismos que xeralmente se consideran inocuos, a non ser que se traballe con animais de definición microbiolóxica. Nestes casos habería que tratar a auga. A auga de subministración pública adoita estar clorada para reducir o crecemento de microorganismos. Esta cloración non sempre abonda para impedir o crecemento dalgúns xermes patóxenos potenciais, como, por exemplo, as «*Pseudomonas spp.*». Como medida complementaria, cabe elevar o nivel de cloro da auga ou acidificala para conseguir o efecto desexado.

5.5 Nos peixes, anfibios e réptiles a tolerancia á acidez, ao cloro e a moitas outras substancias químicas varía amplamente segundo as especies. Polo tanto, é necesario tomar as medidas necesarias para adaptar a subministración de auga dos acuarios e viveiros ás necesidades e límites de tolerancia de cada especie.

6. Cama: a cama será absorbente, sen po, non tóxica e libre de axentes infecciosos, parasitos ou calquera outra forma de contaminación. Porase especial coidado en evitar a utilización de serraduras ou outro material de cama derivado de madeira tratada quimicamente.

7. Exercicio e manipulación.

7.1 Aproveitarase calquera oportunidade para que os animais fagan exercicio.

7.2 O comportamento dun animal durante un procedemento depende en gran medida da súa confianza nas persoas que o van desenvolver. Recoméndase manter contactos frecuentes para que os animais se habitúen á presenza e actividade humana.

8. Limpeza.

8.1 A calidade dunha instalación depende en gran medida dunha boa hixiene. Daranse instrucións claras para cambiar a cama das gaiolas e cercados.

8.2 Establecerase un programa adecuado para a limpeza, o lavado, a descontaminación e, cando sexa necesario, a esterilización das gaiolas, accesorios, biberóns e calquera outro material. Tamén convén manter un alto grao de limpeza e orde nos locais de aloxamento, lavado e almacenamento.

8.3 O material que recobre o piso das gaiolas, cercados e currais renovarase periodicamente para evitar que se convertan nun foco de infección ou de infestación por parasitos.

9. Sacrificio con métodos humanitarios dos animais.

9.1 Todo método humano de sacrificio dos animais exige coñecementos que só se poden adquirir mediante unha formación adecuada.

9.2 Non se debe permitir a eliminación dos cadáveres antes de que sobreveña o rigor mortis.

Táboa 1

Especie	Días
Rato	5-15
Rata	5-15

Especie	Días
Xerbo	5-15
Cobaia	5-15
Hámster sirio	5-15
Coello	20-30
Gato	20-30
Can	20-30
Primates non humanos	40-60

ANEXO IV

Datos mínimos que hai que consignar no documento de traslado emitido polo especialista en saúde animal

- a) Remitente: nome do seu titular, número de rexistro e enderezo.
- b) Destinatario: nome do centro, número de rexistro e enderezo.
- c) Lugar de carga, ou lugar de captura no caso de animais salvaxes.
- d) Tipo de medio de transporte e identificación deste.
- e) Transportista, con especificación do seu número de autorización para o transporte de animais vivos.
- f) Especie transportada.
- g) Número de animais.
- h) Identificación individual, se procede.
- i) Estado sanitario dos animais obxecto de traslado, de acordo coa normativa que afecte a especie trasladada.
- j) Nome, apelidos, número do documento nacional de identidade e sinatura do especialista en saúde animal que estende o documento.
- k) Data.
- l) Se se trata de animais salvaxes, indicarse o permiso de captura da autoridade competente.
- m) Indicarase se son animais de excepción segundo o artigo 3.1.b)2.º do Real decreto 1041/1997, do 27 de xuño, polo que se establecen as normas relativas á protección dos animais durante o seu transporte.
- n) Xustificación dos supostos do artigo 5.4, se os houbese.
- ñ) Causa da excepción, descrición da situación, instrucións de manexo e coidados durante o transporte.
- o) Día e hora da carga.
- p) Duración calculada do transporte.
- q) Día e hora prevista da descarga.

ANEXO V

Datos mínimos para a identificación nas gaiolas ou sistemas de confinamentos

- a) Especie.
- b) Raza (se é o caso).
- c) Estirpe (se é o caso).
- d) Sexo.
- e) Data de nacemento.
- f) Data de cruzamento (se son parellas).
- g) Número de animais.
- h) Nos centros usuarios, se é o caso, investigador responsable do procedemento en que están sendo utilizados os animais, departamento a que este está adscrito e código de identificación do procedemento.
- i) Observacións.

ANEXO VI

Datos mínimos do libro de rexistro dos animais nos centros

Todos os centros deben levar un rexistro dos animais no cal se deben anotar os seguintes datos:

- a) O nome e o número de rexistro do centro.
- b) O número de animais presentes no centro no momento de abrir este rexistro, indicando a especie ou especies a que pertencen.
- c) As entradas dos animais, a data en que se producen, indicando a especie, os nacementos e as compras, facendo constar a súa orixe (con mención do nome e enderezo do centro criador ou subministrador).
- d) As saídas dos animais, a data en que se producen e a especie, facendo constar o seu destinatario (con mención do nome e enderezo do destinatario).
- e) Os animais sacrificados ou mortos non utilizados en procedementos, e as súas causas, e, se é o caso, o método de sacrificio utilizado.
- f) Os animais utilizados en procedementos, indicando a qué procedemento están destinados.
- g) As observacións efectuadas durante o período de corentena dos animais que proveñen do exterior do centro.
- h) Os resultados dos exames sanitarios efectuado aos animais.
- i) Os resultados das necropsias realizadas.
- j) Os casos de enfermidade e os tratamentos administrados.
- k) No caso dos animais criados, subministrados ou utilizados en procedementos, de especies en que regulamentariamente estea establecido, farase constar a identificación individual de cada animal.
- l) Faranse constar os datos referentes á orixe e á identificación individual de cans, gatos e primates non humanos.
- m) Nos centros que crían animais de especies gandeiras para as cales sexa obrigatoria a existencia e mantemento dun libro de rexistro, será de aplicación a normativa vixente neste ámbito.

ANEXO VII

Lista de especies animais a que se aplican as disposicións do artigo 15

Rato: «Mus musculus».
 Rata: «Rattus norvegicus».
 Cobaia: «Cavia porcellus».
 Hámster dourado: «Mesocricetus auratus».
 Coello: «Oryctolagus cuniculus».
 Primates non humanos.
 Can: «Canis familiaris».
 Gato: «Felis catus».
 Paspallás: «Coturnix coturnix».

ANEXO VIII

Datos mínimos dos centros inscritos na base de datos nacional de centros de animais de experimentación

- a) Número de rexistro.
- b) Nome do establecemento.
- c) Enderezo completo.
- d) N.º de teléfono, n.º de fax, enderezo de correo electrónico.
- e) Tipo de establecemento.
- f) Especies animais presentes no establecemento.
- g) Responsable do centro (persoa física ou xurídica).

ANEXO IX

Documentación mínima requirida para a inscrición dos centros no rexistro

1. Solicitude que conteña os seguintes datos:
 - a) Nome do centro.
 - b) Enderezo completo.
 - c) Titular do centro, nome e, se procede, razón social e número de código de identificación fiscal ou número de identificación fiscal.
 - d) Tipo de establecemento (cría, subministrador ou usuario).
2. Informe que conteña, como mínimo:
 - a) Memoria descritiva e planos ou esbozo de situación, distribución das construcións, instalacións e dependencias, así como a capacidade en número de animais e actividades que nel se prevé desenvolver.
 - b) Programa hixiénico-sanitario que prevexa todas as medidas de control establecidas pola normativa vixente.
 - c) Memoria descritiva dos aspectos fundamentais dos procedementos que se prevé realizar, especies e número de animais que se crien, subministren ou utilicen.
 - d) Informes técnico e sanitario. O informe sanitario estará suscrito polo especialista en saúde animal.
 - e) Identificación do responsable administrativo do centro.
 - f) Identificación do responsable do benestar dos animais.
 - g) Identificación do veterinario responsable da saúde dos animais.
 - h) Relación do persoal especializado, con especificación da súa formación, titulación e experiencia. No caso de centros usuarios universitarios e centros públicos de investigación, unicamente se inscribirá a relación do persoal para o coidado dos animais, o persoal especialista en benestar animal e o especialista en saúde animal.
 - i) Cando se trate dun centro usuario de titularidade estatal, inscribirase, ademais, a composición do comité.

ANEXO X

Características do rexistro

Unidade responsable da declaración e rexistro do ficheiro: Dirección Xeral de Gandaría do Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación.

Finalidade: rexistro dos establecementos subministradores de cría e usuarios de animais de experimentación, en cumprimento do establecido na Directiva 86/609/CEE do Consello, do 24 de novembro de 1986.

Usos: control, por medio da autoridade competente, do cumprimento da normativa vixente.

Persoas e colectivos afectados: todo centro subministrador, de cría ou usuario de animais de experimentación que radique en España.

Procedementos de recollida de datos: serán achegados polo propio interesado ante os órganos competentes das autoridades competentes.

Estrutura básica do ficheiro e descrición dos tipos de datos de carácter persoal incluídos nel: datos de carácter identificativo da persoa responsable, da persoa ou persoas especialistas en benestar animal ou en saúde animal do centro: nome, documento nacional de identidade, formación.

Cesións de datos de carácter persoal e transferencias internacionais de datos: ás comunidades autónomas no ámbito das súas competencias.

Órgano responsable: Dirección Xeral de Gandaría do Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación e Comunidades Autónomas.

Órgano ante o cal se poden exercer os dereitos de acceso, rectificación e cancelación: autoridades competentes citadas no artigo 3.o).

Medidas de seguridade con indicación do nivel exixible: nivel básico.

ANEXO XI

Procedementos que necesitan autorización previa e expresa da autoridade competente

- a) A utilización de animais das especies incluídas no anexo VII que non nacesen nin fosen expresamente criados en centros oficialmente recoñecidos.
- b) A utilización de animais das especies non incluídas no anexo VII que non procedan de centros de cría ou subministración.
- c) A execución de procedementos fóra dos centros usuarios.
- d) A liberación dos animais durante o procedemento.
- e) A utilización de animais salvaxes capturados na natureza, de animais vagabundos, de animais procedentes de centros de protección animal oficiais ou de animais protexidos ou en perigo de extinción, se o permite a normativa específica de protección, sempre que os obxectivos do procedemento sexan a investigación que tenda á protección destas especies ou a outros fins biomédicos esenciais e se comprobe que as citadas especies son excepcionalmente as únicas adecuadas para a finalidade que se pretende. Exclúense as actividades científicas relacionadas co anelamento, a marcaxe, e a toma de mostras para análises rutineiras.
- f) A execución de procedementos con fins docentes en centros de ensino non superior.
- g) A realización de procedementos en que non se utiliza anestesia, analxesia ou outros métodos destinados a eliminar ao máximo a dor, o sufrimento ou a angustia, por seren incompatibles cos resultados perseguidos polo procedemento ou por estar contraindicada.
- h) A execución de procedementos en que o animal pode sufrir unha dor grave ou prolongada.
- i) Naqueles procedementos en que se utilizaron animais capturados na natureza, a liberación ao medio orixinario destes animais, unha vez terminados aqueles.

ANEXO XII

Documentación mínima para a comunicación de procedementos

1. Unha memoria descritiva do procedemento, en que se fará constar:
 - a) A denominación do procedemento que se vai realizar.
 - b) Os obxectivos que se perseguen.
 - c) A metodoloxía do procedemento. No caso de que as directrices dun procedemento estean publicadas con carácter oficial ou fosen oficialmente validadas, considerarase cumprido con este extremo, sempre que se achegue unha copia da publicación ou validación correspondente.
 - d) Xustificación da necesidade de usar animais para a obtención dos resultados perseguidos co procedemento.
 - e) A especie e o número de animais que se prevé utilizar.
 - f) A duración do procedemento e frecuencia de realización previstos.

g) Data prevista de inicio e data prevista de finalización do procedemento.

h) Destino final dos animais e, no caso de sacrificio, o método utilizado.

i) A identificación do persoal investigador responsable do procedemento.

j) Os datos do centro responsable da estabulación dos animais durante o procedemento, facendo constar o seu número de rexistro correspondente. Calquera cambio de localización dos animais a outro centro rexistrado quedará reflectido no libro de rexistro destes.

2. Nos centros de titularidade estatal, informe do comité ético de benestar animal dos animais usados nos procedementos. Unha copia do informe terá que ser remitida ao centro usuario correspondente.

ANEXO XIII

Documentación para a solicitude de autorización previa e expresa de procedementos

1. Memoria descritiva do procedemento, en que se fará constar:

a) A denominación do procedemento que se prevé realizar.

b) Os obxectivos que se perseguen.

c) A metodoloxía do procedemento. No caso de que as directrices dun procedemento estean publicadas con carácter oficial ou fosen oficialmente validadas, considerase cumprido con este extremo, sempre que se achegue unha copia da publicación ou validación correspondente.

d) Xustificación da necesidade de usar animais para a obtención dos resultados perseguidos co procedemento.

e) A especie e o número de animais que se prevé utilizar.

f) A duración do procedemento e, se é o caso, frecuencia de realización prevista.

g) Data prevista de inicio e data prevista de finalización do procedemento

h) Destino final dos animais e, no caso de sacrificio, o método utilizado.

i) A identificación do persoal investigador responsable do procedemento.

j) Os datos do centro responsable da estabulación dos animais durante o procedemento, facendo constar o seu número de rexistro correspondente. Calquera cambio de localización dos animais a outro centro rexistrado quedará reflectido no libro de rexistro destes.

2. Os centros de titularidade estatal presentarán un informe do comité ético.

3. Circunstancia pola que se necesita a autorización previa e expresa da autoridade competente, e a súa xustificación.

17420 *REAL DECRETO 1262/2005, do 21 de outubro, polo que se modifica o Real decreto 118/2003, do 31 de xaneiro, polo que se aproba a lista de substancias permitidas para a fabricación de materiais e obxectos plásticos destinados a entrar en contacto cos alimentos e se regulan determinadas condicións de ensaio.* («BOE» 253, do 22-10-2005.)

O Real decreto 118/2003, do 31 de xaneiro, polo que se aproba a lista de substancias permitidas para a fabricación de materiais e obxectos plásticos destinados a entrar en contacto cos alimentos e se regulan determinadas condi-

cións de ensaio, fusiona nun único texto os reais decretos 2207/1994, do 16 de novembro, 1752/1998, do 31 de xullo, e 442/2001, do 27 de abril, e incorpora ao ordenamento xurídico español a Directiva 2001/62/CE, da Comisión, do 9 de agosto de 2001. Así mesmo, no mencionado real decreto recóllense as disposicións da Directiva 2002/72/CE, da Comisión, do 6 de agosto de 2002, ao supor unha codificación da Directiva 90/128/CEE, e as súas posteriores modificacións, excepto as introducidas pola Directiva 2002/17/CE, da Comisión, do 21 de febreiro de 2002.

Posteriormente, a Orde SCO/983/2003, do 15 de abril, pola que se modifican os anexos do Real decreto 118/2003, do 31 de xaneiro, incorpora ao noso ordenamento xurídico a citada Directiva 2002/17/CE, para adecuar as disposicións vixentes á nova información dispoñible sobre materiais e obxectos plásticos destinados a entrar en contacto con produtos alimenticios.

No citado Real decreto 118/2003, do 31 de xaneiro, autorízase a utilización da azodicarbonamida como axente espumante ou expensor de materiais e obxectos plásticos destinados a entrar en contacto con produtos alimenticios, de conformidade co ditame do Comité Científico da Alimentación Humana.

A azodicarbonamida utilízase como axente expensor na fabricación de xuntas de plástico destinadas ás tapas metálicas de frascos de vidro. Novos estudos puxeron de manifesto que a azodicarbonamida se descompón en semicarbácida (en diante, SEM) por acción da calor aplicada durante a fabricación da xunta inflada e durante a esterilización do frasco de vidro selado.

De acordo coa información científica existente, chegouse á conclusión de que a SEM presenta unha lixeira actividade carcinóxena en animais de laboratorio e certa xenotoxicidade in vitro, pero que o estado actual do coñecemento científico non permite determinar se a SEM presenta un risco carcinóxeno para as persoas.

Non obstante, tendo en conta a información actual sobre os niveis de SEM nos alimentos, a súa inxestión e a súa toxicoloxía, así como o probable risco tanto para os nenos pequenos como para os adultos, é recomendable reducir os niveis de SEM nos alimentos coa rapidez que permita o progreso tecnolóxico e respectar así a seguridade.

Polo cal, tendo en conta a incerteza científica que aínda existe ao respecto, para alcanzar o elevado nivel de protección sanitaria a que aspira a Unión Europea, convén suspender provisionalmente a utilización da azodicarbonamida da lista incompleta de aditivos plenamente harmonizados a escala comunitaria, de conformidade co principio de cautela exposto no artigo 7 do Regulamento (CE) n.º 178/2002 do Parlamento Europeo e do Consello, do 28 de xaneiro de 2002, polo que se establecen os principios e os requisitos xerais da lexislación alimentaria, se crea a Autoridade Europea de Seguridade Alimentaria e se fixa procedementos relativos á seguridade alimentaria, modificado polo Regulamento (CE) n.º 1642/2003 do Parlamento Europeo e do Consello, do 22 de xullo de 2003. A citada suspensión provisional terá vixencia mentres a Comunidade Europea busca información máis completa doutras fontes, que poida aclarar as dúbidas existentes no coñecemento actual da SEM.

Estanse a estudar alternativas á posible substitución da azodicarbonamida nos materiais de envase dos alimentos sen comprometer a seguridade microbiolóxica dos alimentos. Por iso, procede establecer un período transitorio de 18 meses para ter en conta o tempo mínimo de conservación dos ditos alimentos envasados.

Tamén hai que establecer un período transitorio para os materiais e obxectos que entren en contacto con alimentos antes da data de aplicación deste real decreto. Este período transitorio debe ter en consideración o establecido na norma xeral de etiquetaxe, presentación e publicidade dos produtos alimenticios.